Reg No. M. 3152.

జమీన్ రైతు

ప్రతి శుక్రవారము ప్రకటింపబడును

సంపుటం 5 సంచిక 21. | నెల్లూరు - 1-2-35 - శుక్రవారము. | సం॥చందా 4-0-0.

కొఱడా దెబ్బలు.

(విమర్శకుడు)

బొబ్బిలిరాయుడు చిత్తూరు జిల్లా బోర్డు మీటింగులో పోటీకై బి. ఆర్. రెడ్డిగారికి పోటీగా జస్టిసు క్యాండు చేయుట నిర్ణయిస్తాడట! ఇది రెండవ దెబ్బ. ఇదీమాత్రం క్రొత్త గవర్నరుగారికి బొబ్బిలివారి యందుండే ఒక్క పెరసెంటు నమ్మకం గూడా కలిగి పోతుందని కర్నూరం మాదిరి. తిరుపతివారు ఈమాత్రైనా కాంగ్రెసు క్యాండుచేటు కు ఎదురు తిరుగలని వాయూబా.

* * *

చిత్తూరులో రెడ్డిగారు నిలస్తారన్నమాట వినడం తోటే నాయుడుగార్ని గెల్పోయిన జమీన్ రైతులకు గుండె నిబ్బరం గలిగింది. బొబ్బిలివార గుండె తటతట కొట్టుకుంటున్నది. అసెంబ్లీలో రెడ్డిగారి రంకె విన్నప్పుడైనా తాను పీల్చి పిప్పిచేసే రు 3౮ లు శిస్తు యిచ్చుకొని "అల్లా దేముడో" అని అంగలార్చే బొబ్బిలి రైతుల రోదనధ్వని చెవి కెక్కుతుందేమో?

* * *

కాంగ్రెసువారు రేపు శాసనసభలో రొమ్ము మీద గూర్చొని గుద్దేవారు వినేదానికంటే "బాబో దేవరో" అని తమ రైతులుకాళ్లు బట్టుకునే టప్పుడే వింటే ఎంతగౌరవాధిక్యతలు గలిగేవి ఈ జమీందారులకు. అధమలోక్క గవర్న మెంటు రైతులతోపాటు కేట్లుసవరించమని, హైకోర్టు కొండినప్పుడు శిస్తు రిమీషన్ యివ్వమని,అడవుల, కంచెలలో రైతుల అనాదిసత్వాల కాపాడమని నమస్కరిస్తుంటే ఇదేనా సామ్యవాదం, ఇదేనా మధ్యవర్తులు పెట్టెకలహం, పానీ రంగ నాయకుల వంటి తీవ్రవాదులకోర్కెలు మన్నించ రాని వంటున్నారు గదా? స్వర్గీయనాయుడు గారి జస్టీసుమిత్రవాద కోర్కెలనైనా అంగీకరించి అములు పరస్తామన్నారా? మా జమీందార్లకి దుర్భేధమునిపంథా రాజేగానూరిమెన పెంపినంతై నా వదులుకోనటం, కాలచక్రమే వవరించాలె నిమ్మన్నచోలు రైతులంఓపిక బట్టుకొంటే.

* * *

మనపాములపాటి సొదరిగారు మాత్రం తన చేతైనంతవరకు శాసనసభలో రైతులుఖాన్ని తీర్చుకొన్నందుకు అభినందిస్తాం, ఏమాట్లే అయితే ఏంగాని. ఒక్కమాట. గుంటూరు జిల్లా ఈతము క్కల మదనూరు, రాజుపాలెం గ్రామాలలో య 1కి రు 80 లు శిస్తు భరించలేకున్నారు. ప్రక్క కొత్తపట్నం మాదిరి రు 1-3-0 లు నిర్ణయించ

స్వతి సమక్షమున ఎదురైనప్పుడు మాట మాట గూడ ప్రస్తావిస్తే ఏం సమాధానం చెపుతాడో వెంకటగిరి సంస్థాన యువరాజన్యుడు. కనుక ముంటుందా మా చౌదరిభాయి గారికి వీరు గూడా రేపు మీ గుంటూరు ఓటర్లే నర్పోయి.

* * *

జమీన్ రైతులు ఇటు ప్రభుత్వానికి, అటు జమీన్దారుకు జవాబుదారీలేని బిడ్డలైనారు. రు 1690-5-4 లు శిస్తు రిమీషన్ గవర్న మెంటు రైతులకన్నారే(ప్రభుత్వం అంగీకరించినా అంగీకరించకున్నా) ఈజమీన్ రైతుల మాటో? అటు మన్నాయకు, ఇటు పాములపాటి గార్లు తెచ్చిన బిల్లులు రెండు వేరుగానే ఉన్నాయి. భూములు మిత్రులు పోయినా ముందొచ్చె కాలానికి గం పంత ఆశతో జీవించి ఉన్నారు జమీన్ రైతులు అజ్ఞాతవాస పాండవుల మాదిరి.

* * *

రైతులారా కండ్లు విప్పి చూడండి.

శిస్తు రిమీషన్ కు వ్యతిరేకులు

ఆంధ్రులు.

సర్ కె. వి. రెడ్డి నాయుడుగారు

బొబ్బిలి రాజాగారు.

(తక్కిన మంత్రివర్గము.)

భాస్కోజీ రావుగారు.

డి. కృష్ణమూర్తి గారు.

పింజల సుబ్రహ్మణ్యం శెట్టిగారు

(సమదర్శిని పత్రికాధిపతి)

వెంకటగిరి మహారాజాగారు.

గానాల రామమూర్తిగారు.

వెంకటగిరి కుమారరాజాగారు యూహ్యాలి సాహెబుగారు మొగంతప్పించారు.

ఓ కుమార రాజాగారూ!

త్రామెప్పుడయినా తూర్పు కనుపూరు చూచినారాప్రభో! ఎ 1కి రు 20/- లు శిస్తుయిచ్చుకోలేక, బక్కంగాం కాల్వప్రక్కనమానవులు దర్శించడానికి వీలులేని సహారా యెడారివంటి ప్రదేశంలో మితిలేని దోమలబాధలేగాక మీయుద్యోగులనేజోరీగలు పీల్చేరక్తంతో నిస్త్రాణులై చలిజ్వరాలతో తిన తిండిలేక నిత్యవస్తులతో, ఏకచక్రపుర పౌరులు మాదిరి దినగండం నూరేళ్లాయుస్సుతో కొంపలేక గోడలేక చెట్టు గుడిసెల్లో నివశించే అమానవుల ఆక్రందనం ఒకమాటు దర్శిస్తారా ప్రభో? ఇవి తమ వెంకటగిరి యెస్టేటులోనిదే!

—స్వయంగా చూచినరైతు.

వైస్ రాయిగారి తే 24 ది ఉపన్యాసంలో హిందూదేశ ఆర్థిక మాంద్యాన్ని ఎదుర్కొటానికి ప్రభుత్వంవారు చక్కెర కర్మగారాల ప్రోత్సహింపడం, రైతు పరిశ్రమ, మార్కెటింగు పద్ధతుల్ను గూర్చి చెప్పారే గాని కొంపలు కూలిపోతున్నయి బాబో అని రైతులు గగ్గోలు పెట్టే సయాం విద్యా బిగుసలని గూర్చి ఒక్క ముక్కైనా పలికారా? పోను వారి వారి దేశ లాభాలు వారు చూచుకుంటారు గాని హిందూదేశపు రైతులగోల ఎవరికేం బట్టింది?

* * *

శిస్తు రిమీషన్ను గూర్చి మద్రాసు శాసనసభలో చర్చవస్తే ఆయాజిల్లాల ప్రతినిధులు అక్కడక్కడి పరిస్థితులగూర్చి చెప్తూఉంటే నెల్లూరు జిల్లా ప్రతినిధులేమయ్యా నోరు మెదపక పోవడం? ఒకరిపరికే స్వస్థస్థానంలో ఉన్నారు కాబట్టి వారి లేదెవుగోడవలే గాని ఇతరులోకి సంబంధం లేదను కొంటాం (ఎలెక్షను విషయాలు తప్ప) కొవ్వూరు రైతు ప్రతినిధులైన కుమారరాజా సాహెబులవారు నోరుమెదిపి ఒక్కముక్కైనా చెప్పక పోవడానికి కారణమేమైనా ఉండాలంటే నిజంగా రైతు ప్రతినిధులు కాక పోవడమే! అంగీకరించు పరం కారణం గాదా?

* * *

వెంకటగిరి దివానుగారు వచ్చి 6 నెలలైనా ప్రాచీనాలు పర్యటించడానికే సరిపోయింది. 860 గ్రామాల గోడుమారేనాన్నాడు? దివానుగారు తాను ఏంచెయ్యాలనుకున్నది కొంచెం కార్యక్రమం ప్రకటిస్తే పెరుగుం సమయం మైనా రైతులు ఓపికపడతారు. తేకొంతే పడేవాం పారంగం అన్నట్లున్నది.

జమీన్ గ్రామాధికార్లు ఎస్టేటు పని విధిగా చేయవలయునా?

తహశీలుదారువారి తాకీదు.

"ఎ/13679_34. నెల్లూరు తాలూకా ఆఫీసు.

జమీందారీ యావన్మంది గ్రామ కరణములకు మునసబులకు.

మీరు గ్రామ లెఖల మ్యాన్యుయల్ లో నమూను చేయబడిన ప్రకారం లెఖలు వ్రాయవలసినదే కాని జమీన్ దారు అధికారుల వుత్తర్వుల ప్రకారం, లెఖలు వ్రాయనవసరము లేదనియు, గ్రామ మునసబులు ప్రొప్రయిటరుకు రావలసిన శిస్తులు వగైరా వసూల్ చేయవలసిన అవసరము లేదనియు శ్రీ జిల్లాకలెక్టరువారు బి. పి. నెం 1577 ను తే 19-5-1931 ననుసరించి యుత్తర్వుచేసి వున్నారుగాన, మీకు తెల్పడమైనది. అయితే ప్రొప్రయిటరు గారు చెప్పినపనులు చేయుటకు యేలాటి ఆక్షేపణ లేదని తెల్పుకొనేది.

తే 16-8-1934 ది తహసీలుదార్."

నెల్లూరు.

పై యుత్తర్వులు అన్ని తాలూకాల తహసీల్దార్లకు వచ్చియుండగా, వెంకటగిరి డిప్యూటీతహసీల్దారు గారిగు మణ్యంఖం మొదలి యారుగారు పై యుత్తర్వును బయలు పరచక, కరణములకు, మునసబులకు, జమీన్ దారి తోపెక్కన్నె దగ్గరకు వచ్చింది, వసూలు పనులు ఖండితముగ చేయవలసినది అని తాకీదులను పంపియున్నారు. పోయిన సంవత్సరము కొంతమంది కరణములను పిలిపించి, రాజాగారు కోరిన పాడుబడి లెఖలు ఇచ్చి తీరవలయు ననియు యుత్తర్వులు జారీచేయున్నారు. గనుక, శ్రీ నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరుగారు, మణ్యంఖం మొదలియారుగారి చర్యను విచారించవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము.

పాలిచర్ల వెంకటసుబ్బయ్య,
పాలచర్ల గ్రామకరణం.

రాయలసీమలో కరువు.

రాయలసీమలోని కరువు పరిస్థితులను విశదపరచుచు, గవర్నమెంటువారు వెంటనే ప్రారంభించవలసిన మార్గములను సూచించుచు కడపజిల్లా శాసన సభ్యులగు శ్రీ. కోటిరెడ్డిగారొక విస్తృతమైన విజ్ఞాపనను మద్రాసు ప్రభుత్వపు రెవిన్యూ మెంబరుగారికి పంపుకొనిరి.

6—వ గంజాం జిల్లా జమీన్ రైతు మహాసభ.

గంజాంజిల్లా జమీన్ రయితుల 6 వ మహాసభ బారువ సమీపమునందుండు కొల్లాం గ్రామమున నే 20 వ తేదీ భూర్యము భారత శాసన సభా సభ్యులును, న్యాయవాదులును వరహాగిరి వేంకటజోగయ్య పంతులుగారు అధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. బారువ యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులగు తె. వెం.ల పున్నయగారు ఆహ్వానసంఘ అధ్యక్షోపన్యాసము నొసగిరి. విశ్వనాథ రాజుగారు ప్రారంభోపన్యాసమును గావించిరి.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షోపన్యాసములోని భాగములు.

ఒక వంక ఆర్థిక మాంద్యముచే ధరలు తగ్గి రైతులు శిస్తులు కట్టలేక వున్నపుడు, మరొక వైపు జమీందారులు రైతులను పీడింప నడుముకట్టి, రెమిషనులు యివ్వక, వడ్డీలతో కట్టి జప్తు వారంట్లు అమల్లు, ఇన్ని హారలు జరుగుచున్న సమయమున, మనము నేడిచట సమావేశమగుచున్నాము.

మనముచేయు కృషి, ప్రయత్నములు నిరుపయోగములై, మన తీర్మానములు అరణ్యరోదనములగుచున్నవనియు, అధికారులు విచారించి మనకు న్యాయము కలుగజేయరనియు ఏమాత్రము తలంపరాదు. జమీందారులు గావించు తీవ్ర నిర్బంధముల వల్లను, ఆ ... వల్లను నిరుత్సాహపడక, రైతులందరును ఐక్యమై తమ కష్టనష్టములను గూర్చి చర్చించి, సభలు జరిపించి, తీర్మానములు గావించి ఆందోళనచేసి, అధికారులకు తెలియజేయవలెను.

గవర్నరుగారు ఇనాం-బిల్లుకు యింతవరకును సమ్మతిని యివ్వలేదు. రయితుసోదరులకు అభివృద్ధికి తోడ్పడుచుండిన బి. మునుస్వామినాయుడుగారు కీర్తిశేషులైరి. శాసనసభలో రైతుల విషయమై వీరివలె మాటలాడువారు లేకపోవుట రైతుల దౌర్భాగ్యము.

రాబోవు శాసనసభలో శ్రీయుత యం. జి. పట్నాయకుగారి బిల్లు రావచ్చును. ప్రభుత్వము వారిమూలమైనను వీరిబిల్లుకు తగుసాయము నొసర్చి, ఆమోదింపబడు నటుల చేయుట కర్తవ్యము.

బారువలో వుంచు శిస్తులు భరింపరానివి. పండినపంట అంతయు అమ్మినను శిస్తుకు చాలదు. ఇవ్వటమందు ఘోరకష్టము, ఈజిల్లాలో మరెచ్చటను లేవు. నందిగామ ఎస్టేటువారు రూపాయికి 4 అణాలు రెమిషను నిచ్చిరి. టెక్కలి రాజాగారు ఆరు అణాలు రెమిషను యిచ్చిరి. వారికి మన మెంతయు కృతజ్ఞులము.

తీర్మానములు.

జమీందారీ రయితుద్యమమున కండగనుండిన మునుస్వామినాయుడుగారు మరణమునకై యీ సభవారు విచారము దెలుపుచున్నారు.

2. భారత ప్రజానాయకులు గ్రామపరిశ్రమల పునరుద్ధరణకు కృషిచేయుచున్నందుకు యీసభవారు సంతసించుచు, ప్రభుత్వ పరిశ్రమల శాఖ వారును, లోకలుబోర్డులును అందుకు తోడ్పడి యీయుద్యమమును జయప్రదముగా కొనసాగించి గ్రామస్థులకు నూతనావకాశము లొసంగెదరని నమ్ముచున్నారు.

3. ప్రభుత్వమువారు మార్కెటింగు శాఖయని క్రొత్తదొకటి స్థాపించినందుకు సంతసించుచు, వ్యవసాయదారుల ఫలసాయములను సహకార పద్ధతులనుకొని విక్రయించుటకు తగినయేర్పాటులు చేయనిది వ్యవసాయదారులకు లాభింపదని యీసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

4 విదేశపు బియ్యము దిగుమతి నిలుపుటకు అసెంబ్లీసభ్యులు చేయుచున్న పనిని మెచ్చుకొనుచు వెంటనే విదేశపు బియ్యముపై దిగుమతి సుంకము యెక్కువచేసి బర్మానుండి దిగుమతి యగు బియ్యము ధాన్యమునకు మితియేర్పరచవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

5. ధరలు తగ్గినందుకు సరిసమానముగ భూమిశిస్తులనుకూడ తగ్గించునట్లు శ్రీమాన్ ఎం. జి. పట్నాయకుగారు శాసనసభలో ప్రతిపాదింపదలచిన ఎస్టేట్సు సవరణచట్టమును యీసభవారు బలపరచుచు ఈ ఫసలీయందే అది అమలు జరుగునట్లు త్వరగ ఆమోదింపవలెనని ప్రభుత్వమువారిని శాసనసభవారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు. ఆర్థిక మాంద్యము వలనను, ధరలు పడిపోవుట చేతను, పంటలు తగ్గుటచేతను భూస్వాములు జమీందారులు తమ వసూళ్లయందు రయితులవద్ద సగము తగ్గించి పుచ్చుకొనవలెనని యీసభవారు కోరుచు ప్రభుత్వమువారు యీ విషయమున శ్రద్ధవహించి జమీందారులచే ఒప్పింప గోరుచున్నారు.

7. జమీందారీలలో పచ్చిక బయళ్ళను పట్టా భూములుగ మార్చుట ఆచారమయినందున, యీభూముల సర్వేలేనందునను, రయితు జమీందారీనందు రయితుల హక్కులుగాని భూస్వాముల హక్కులుగాని చట్టములందు స్పష్టముగ నిర్వచింపబడి యుండనందునను, ప్రభుత్వమువారు యీ విషయమున నిబంధనలు గావించి, అవసరమగుచో చట్టమును సవరింపవలెనని ఈసభవారు గోరుచున్నారు.

8. డిశంబరులో కోతలు కావలసి పంటను జనవరి సగము గడచువరకు కోయనీయక నిలిపియుంచుట రయితులకు చాల నష్టదాయకముగనుండి, మిగుల పంటకు ప్రతిబంధక మగుచున్నందున, కొందరు భూస్వాములయందు యిట్టిచర్యలను ఈ సభవారు ఖండించుచున్నారు.

9. మందసా సంస్థానమునందు సెటిల్మెంటు జరిగిన గ్రామములందు చాల ఎక్కువరేటు నిర్ణయింపబడినందున అది భూముల పంటలకు తగియున్నదా లేదాయను విషయము విచారింప నొక యుద్యోగిని నియమింపవలెనని జిల్లాకలెక్టరు కోర్టు ఆఫ్ వార్డ్సును కోరుటకు రాయబార వర్గమును యీసభవారు నిర్ణయించుచున్నారు.

యాకసిరి గ్రామ చెర్వు దుస్థితి.

యాకసిరి గ్రామం వెంకటగిరి ఎస్టేటులో నాయుడుపేట తాలూకాలో చేరినది. దీనిచెర్వు వర్షాధారమయినది. దీని పారుదలక్రింద క్రిష్ణమనాయుడుకండ్రిగ, గండంగిదిబ్బ, పాటిమిట్ట, మణకండ్రిగ, యాకసిరి గ్రామములుకలవు. వీటి దాలు మొత్తంజమ పాటుకు షుమారు 12 వేల రూపాయలు.

ఈచెర్వు ఇంతటి ప్రాముఖ్యమైనదుండియు, రిపేరుచేసి 30 సంవత్సరము లగుచున్నది. చెర్వుకట్ట చాల అబందరస్థితిలో యున్నది. గండంగిదిబ్బ గ్రామమునకు పావు కాలువక్రింద 400 ఎకరాలు సాగుబడి కలదు. యీ కాలువ చాలనటుకు పూడిపోయి సరిగ నీరుపారడము లేదు. ఎస్టేటువారు చేయకపోగా, రయితులన్నను తమ స్వలాభముకొరకు రిపేరుచేసుకొనుటకు తల పెట్టినను, వారికి సాధ్యమయిన పనికాదు. ఈ కాలువను 2 గజాలు వెడల్పు, 1 గజం లోతు త్రవ్వి, తూము ½ గజం తగ్గించి కట్టితే, 400 యెకరాలు రెండుకారులు ఫలిస్తాయి. ఇటు రైతుకు, అటు ఎస్టేటువారికి లాభము. ఎస్టేటువారు రిపేరుమాట తలపెట్టకపోతే మెట్టకిస్తుకు మార్చవలెను.

ఒకరయితు.

చల్లపల్లి రాజాగారికి బహిరంగ లేఖ.

తమరు విద్యార్థిదశలో నుండగనే తమ తండ్రిగారు స్వర్గస్థులగుటయు, అవసరము కొందరి బంధువుల సలహాతో తమరు ఎస్టేటు పరిపాలన ప్రారంభించి, ఏకారణంచేతనో నాల్గు సంవత్సరాల క్రిందట జంపాల వెంకటేశంగారిని దివానుగా నియమించి ఆయనకు సర్వముక్త్యారు నామాయిచ్చి, ప్రస్తుతము తమరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగానుండి పూర్తిగా ఎస్టేటు వ్యవహారాలలో జోక్యము కల్పించుకొనక పోవుటచేత తమ ఎస్టేటు ప్రజలలో కలిగిన ఆందోళనకు అంతము లేకుండావున్నది. ఇది తమరికి ఎరుకపరచుటయే ప్రధాన సంకల్పమైనను తమ రైతాంగమునకు ఇతర ప్రపంచానికిగూడా కొన్ని సంగతి సందర్భములు తెలియుట అవసరము గనుక యీవిధంగా కూడా వ్రాయవలసివచ్చింది.

యెస్టేటు యొక్క ఆదాయము రెవిన్యూవల్ల రు 2,81,000 న్ను మాగాణివల్ల 2000 పుట్లున్ను, మెట్టకమతంలో నష్టమున్ను అయియున్నది. తమ యెస్టేటు పరిపాలన కొరకగుచున్న ఖర్చును గమనింపుడు:—

పేష్కస్	...	రు 85,000
సెస్సులు	...	25,000
ఇంకంటాక్సు వగైరా పన్నులు		10,000
తీరువ క్రింద	...	42,000
పల్లపు కమతం సాగుక్రింద		18,000
జీతముల క్రింద	...	1,00,000
కోర్టు ఖర్చులు	...	40,000
		3,20,000

ఈ యెస్టేటు ఖర్చులుపోను మీ సొంతమునకేమైనా నిలువ మిగులుచున్నదేమో ఎప్పుడైనా అంచనా వేసికొనిరా?

దివానుగారు రాకపూర్వము తమతాతగారి కాలంలో సిబ్బందికి సంవత్సరముకు రు 22,000 లవరకు అగుచుండెడిది. తమ తండ్రిగారికాలంలో రు 36,000 లు. నేటికి మీ హయాములో 1,00,000 ను దాటుచున్నది. దివానుగారు రాకపూర్వము కొద్దిగా స్వంతసాగు చేయబడుచు పల్లపు కమతం వల్ల 2000 పుట్లున్ను, మెరక కమతం వల్ల రు 50,000 లున్ను, లంకల వల్ల రు 90,000 లును వచ్చుచుండెడివి. ఇప్పట్లో ఆదాయము రాకపోగా నష్టముమీద స్వంతసాగు చేయబడుచున్న సంగతి తేటతెల్లమేగదా. నాల్గు సంవత్సరాల క్రితం యీదివానుగారిని తీసికొని వచ్చి పెట్టారుగదా! వారు మీకు చేయుచున్న లాభము ఎమిటో, పరిపాలన ఏవిధంగా చేస్తున్నారో ఏమైనా దరియాప్తు చేశారా? వీరికి ఎస్టేటుసాంప్రదాయములు పూర్తిగా తెలియవు. రయితులతో వ్యవహార సంప్రదింపులు పూర్తిగా గిట్టవు. ప్రతిదానికి వ్యాజ్యమే. మంగళాపురపు దావాలు ఎందుకు వేయవలసి వచ్చినదో, చివరకు తమకు ఎట్టి ప్రయోజనము కలిగిందో తమరు కనుకొండి! మామిళ్లపల్లి అగ్రహారం వ్యవహారం విచారించండి. ఇలాంటివి ఎన్నో వున్నాయి వీరి పరిపాలనాదక్షత చూపించే వ్యవహారాలు.

ఇక ధర్మనిరతి విచారిద్దామంటే దేవుమాదిన్ పోరంబోకులు గాని, ధర్మచెరువులు గాని ఎస్టేటుకు సంక్రమించవలసిందే. మీరు ప్రతి గ్రామములోను పార్టీలుపెట్టి కొండెగాళ్లను దగ్గరకు చేర్చుకొని తమ సంకల్పము నెరవేర్చుకొనుటకు అన్నివిధాల జంకేరు. ఈ ధర్మాలు చెరచటంవల్ల ఎస్టేటుకు లాభము రాకపోవడమే గాక మీకు అప్రతిష్ఠ చాలా వస్తావున్నది. దేవరకోట చెరువు సంక్రమింప చేసుకోవలెనను సంకల్పము, దేవలమడ చెరువు తీసికొనే ప్రయత్నం, పెద్దముత్తేవి చెర్వు లాగుకొనుట, పోరంబోకులు వేలము వేయుట మొదలుగాగల ప్రజోపయోగకరమైన వాటిని స్వాధీన పరుచుకొనుటతో ఆరంభమై వీరి ప్రయత్నము ఉద్యోగకాలము చివరికొచ్చునట్టు కాల ధర్మసంస్థల సోత్కలతో అంతమైనది. ఇందువల్ల ప్రజలలో వీరియెడల చాలా అసూయ వ్యాపించింది. ప్రజలు యీ విధంగా కష్టనష్టములు పొందటం, ఎస్టేటుకమతం స్వంతసాగువల్ల ఎస్టేటునష్టము పొందటం అందరికి మొత్తముమీద నష్టముగానే వుంది.

ఇంకను ఎస్టేటు బాకీల క్రింద రయితుల భూములు కొట్టివేయించు కొనుట, ఈస్టుబ్యాంకు కెనాల్ క్రింద రయితుల భూములకువచ్చు నష్టపరిహారమునకుగాను అనవసరపు పేచీలు పెట్టుట, మొదలు గాగల రయితులకు నష్టము వచ్చునట్టియు బాధాకరమయినట్టియు పనులు అనేకం యీయన పరిపాలనలో జరుగుచున్నవి. ఇకను సిబ్బంది పెంచుటయు, పెద్ద ఉద్యోగములన్నియు గుంటూరుజిల్లా వారికే యిచ్చుటయు, అనవసరంగా ప్రతిరోజు మహమ్మదు టుగ్లక్ వలె బదిలీలు భర్తరఫులు చేయుటయు యీయనకు అలవాటై యున్నది. ఇంత పెద్దజీతము యిచ్చి నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి యీయనను ఉంచారుగదా! యీయన ఎస్టేటుకు ఏమి లాభము చేసేనో ప్రజాభిప్రాయ మేలాయున్నదో ఏమైనా ఆలోచించారా? ఈయన కాలంలో పరిపాలన, రిపోర్టు కాని అవర్జాకాని జమాబందీ కాని జరిగిందా?

ఇట్టివారిని తమరు ప్రస్తుతము వదలుకొనినను, మరల ఇతరుల సలహాలవల్లను వీరిని తిరిగి నియమించుటకు ప్రయత్నము జరుగుచున్నదని ప్రజలలో చాలా అపోహ, అలజడి ఆరంభమైంది. దీనికి తార్కాణం దివానుగారు ప్రస్తుతము సెలవు పెట్టినను, ఎస్టేటు వ్యవహారము వారు మందుకుయు అయియున్నది. వ్యవహారదక్షత లేమిచే ప్రజాపీడకును, ఎస్టేటుకు నష్టదాయకును, పరిపాలనా వ్యవహారములలో కులభేదములను, బంధుపక్షపాతములను కనుపరచునట్టియు ఇట్టి దివానును తిరిగి నియమించుట అన్ని విధముల అనర్థకమనియు, వ్యవహారజ్ఞానము కలిగినట్టియు, రయితుల కష్ట సుఖముల నెరుగునట్టియు, ఎస్టేటు గౌరవమును నిలుపగలిగి నట్టియు నొక యుక్తవ్యక్తిని దివానుగ నియమించుకొనుట అన్నివిధముల శ్రేయస్కరమనియు మనవి చేయుచున్నాము.

గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య,
చల్లపల్లి ఎస్టేటు రయితు.

(క్రి. ప.)

గ్వాలియరులో శిస్తు తగ్గింపు.

రయితుల పంటలకు విడువని నష్టములు సంభవించినందున గ్వాలియరు సంస్థానమువారు ఈ ఫసలీ శిస్తులో 100 కి 6 మొదలు 18 వంతులవరకు తగ్గించిరి.

పరకవిపూడి ఫిర్కా రయినాయుల సభ.

పరకవిపూడి ఫిర్కా రయినాయులసభ జనవరి 21 తేదీ శ్రీయుత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. నిర్బంధముగా రయినాయులచేత గ్రామసభలు "వెట్టి" చేయించుట నిరసించిరి. కొలతలుముద్రి కొలతపాత్రతో విక్రయించుటనియు, కట్టెమోపులు వగైరా పన్నులు, వారివద్ద నిర్బంధముగా వసూలు చేయకూడదనియు తీర్మానింపబడెను.

తిరువాన్కూరు మహారాజాగారు సార్వత్రికమున కేశోత్సవముకై ఒకలక్ష రూపాయల విరాళము నొసగిరి.

నెల్లూరు జస్టిసు పెద్దల ప్రజా సేవ.

అనధికార పదవులు కనుపు పూన్చుకోనా?

డిసెంబరు 17 తేది యిప్పటి వైస్ ప్రెసిడెంటు గోవిందరెడ్డిగారున్నూ, మధ్యమధ్య వీలున్నప్పుడు వైస్ ప్రెసిడెంటు గానున్నూ, నిరంతరం జిల్లా బోర్డు మెంబరు, జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ కౌన్సిలు ప్రెసిడెంటుగానున్నూ, ఉంటుండే అబ్బాయి నాయుడు యం. ఎ. గారున్నూ ఆత్మకూరుకు పోయి తమకిష్టంలేనివార్ల 7 గురిని ట్రాన్స్‌ఫర్లు చేసినారటనే ఇది నాయుడుగారు చేయతగ్గ పనేనా? ఇది నిజమైతే అధికారాన్ని చేతబట్టుకొని పంపాదించుకోవడం అనిపించుకోదా? పూర్వము నుండి జిల్లాబోర్డు కంట్రాక్టర్ల సంబంధ మొకటి ఉన్నట్లు అపవాదంవుండేది, తమ్ముడు ఇదివరకు ఇనస్పెక్టరున్ను ఏజంటుగావుండే కంటు కూరుతాలూకా టీచర్లవంతా ఇనస్పెక్టరున్ను చేయించినట్లు అధికార దుర్వినియోగపు పట్టా వుండేది, ఇదిస్వయంగా ఇనస్పెక్టరున్ను ఏజంటుగా నాయుడుగారేచేత వైస్ ప్రెసిడెంటుగారి సహాయంతో కూటికిలేని టీచర్లను, ఎప్పుడు బడితే అప్పుడు ఊడబెరకడానికి అధికారం ఉండేవారు పోయి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయమంటే చేస్తారా కాదంటరా? కాదంటే ఇక నోయింరా. ఈలాంటి నీచపు విషయాల్లో వైస్ ప్రెసిడెంటుగారగు గోవిందరెడ్డిగారు జోక్యం పుచ్చుకోవడం- లేదా ఇక డైరెక్టు సహాయం చేయడం- లేదా తెలిసి తెలియనట్లు కళ్లు మూసుకోవడం భావ్యంకానే కనుపడుతుందా? తిరుగా జనవరి తే 5 ది టీచర్ల అసోసియేషన్ మీటింగు ఆత్మకూరులో జరిగితే ఆ వారు కూడ పై యిద్దరు ప్రోగ్రాం వేసుకున్నది నిజమేనా? రెడ్డిగారు రానందున నాయుడుగారు వచ్చినా లాభంలేక పోవటం జరిగిందటనే! దీన్ని బట్టి డిసెంబరు తే 17 ది వైస్ ప్రెసిడెంటు రెడ్డిగారి మొగమాటం వల్లనే 7 గురు టీచర్లు ట్రాన్స్‌ఫర్లు చేసినారనే వారివాదం సరిపోతున్నది గదా? యీ విషయాల్లో తమ ఇరువురికి ఎంత సంబాధం ఉందో ఒక మాటు నైట్ పెట్టడానికి పూనుకుంటారా?

ఓ బొబ్బిలివారా! నీపార్టీ పెద్దలు చేసేప్రజా సేవ చూచావటయ్యా!

ఓకుమారరాజా సాహెబ్‌గారూ- కాదు- ఓజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులవారూ! ఈఅన్యాయం తమదాకా వచ్చిందా? నాయుడుగారికి ఇకమీదట వైస్ ప్రెసిడెంటు చార్జి ఎప్పుడూ యివ్వరుగదా అని ఓకుర్లడుగుతున్నారేమి చెప్పుతారు.

ఓయడుకేషన్ కౌన్సిలుసభ్యులారా! మీరు ఓట్లనిచ్చి అధ్యక్షుణ్ణిచేస్తిరే! వారు చేసింది అధికారదుర్వినియోగమైతే వారిమీద ఒకచిన్న విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానాన్ని తెచ్చి మీసీనియారిటీని నిలబెట్టుకుంటారా? —యదార్థకాంక్షి.

శరతు బోసుగారు

వైస్రాయి గవరు ప్రత్యేకాహ్వానము పంపినను అసెంబ్లీకి హాజరుకాకుండుటకు ప్రభుత్వమునకు అధికారములేదా, అట్లునిర్బంధించుట వలనతిప్పే వచ్చు కొన్న హోటల్లపట్లు బాధ్యతను నిర్వర్తింపలేకపోవుచున్నది అను అంశముపై కేసు కొనిరావలెనని శరత్ బోసుగారి వకీళ్లకు తెలిపినట్లు నిశ్చయముగా తెలియుచున్నది.

కలకత్తా హైకోర్టులో, హైవారము, కేసు దాఖలు చేయబడును.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ ఉదాసీనం.

కలరా దినదినాభివృద్ధి.

కలరా టౌనులో విశేషం వ్యాప్తిలో ఉంది. రెండు మాసాలనాడు ప్రారంభించి మధ్యలో ఉపశమించి డిశంబరు ఆఖరునుండి తీవ్రంగా ఉంది. టౌనులో ఆరోగ్య శాఖవారి ఏర్పాట్లు బాగులేవు. వీధుల్లో పెంట కుప్పలు. మురుగు కాల్వలు శుభ్రంచేయడంలేదు. కౌన్సిలు సభ్యులే ఈమాటంటున్నారు. మాదియందు మాత్రం వారం రోజులుగా ధారాళంగా వాడుతున్నారు. టౌను పరిశుభ్రంగా ఉంటే పైపు నీరువల్ల వ్యాప్తికావడానికి అవకాశంలేదు. ఆరోగ్య శాఖవారి లెక్క 50 మందికి తగిలింది 30 మంది చచ్చారు అంటున్నారు. హాస్పెటలువారు 100 మందికి 50 మంది చచ్చారు అంటున్నారు. వీధులలో వేసియుండే బోర్డులలో తగిలిన, చచ్చినవారి సంఖ్య వెయ్యటంలేదు. ఇన్‌చార్జిలో ఉండే మునిసిపల్ ఉపాధ్యక్షులవారి మొగం ప్రజలకు కానరావడమేలేదు.

కలరా వార్డు.

ఇది గవర్నమెంటు ఆసుపత్రికి జతకేసి ఉంది. ఏర్పాట్లు ఏమీబాగాలేవు. స్ట్రైక్ ఇన్‌జక్షన్ కోసరంపోవడమేకాని ఏమిలాభములేదు. చుట్టు ప్రక్కల చలిగాలి విస్తారంగా తగలడంవల్ల నెమ్మదించవలసినవారు గూడ గతిస్తున్నారు. చుట్టు చలిగాలి తగిలి కామమ్మ అనేరోగి ఉపిరితిత్తుల్లో చలిగాలి ప్రవేశించి నిమోనియా గూడ సంప్రాప్తమై 28 తేది చచ్చినది. వీరిప్రక్కన్నే స్ఫోటకం పోసినవారిని గూడ పడవేసి ఉన్నారు. ఇది ఆరోగ్య విధానం కాబోలు. మున్సిపల్ హెల్తు ఆఫీసరు తన బాధ్యత తీరిపోవడానికి కలరావార్డుకు తోస్తున్నాడేగాని ఇతరంకాదనడానికి ఎన్నో సాదృశ్యాలు చూపెట్టవచ్చు. తగిలిన రోగిని కలరా వార్డులో పారవేస్తే ఆయింట్లో యీనాదులు లోషన్ నీళ్లు చల్లితే పోతుందనుకున్నారు. స్ఫోటకం గూడ టౌనులో ఉంది. కలరా, వ్యాపించకుండాలంటే వెంటనే సినిమాలు, నాటకాలు, కాఫీ హోటళ్లు, సూళ్లు, చేపలు మాంసపు మార్కెట్లు మూయించాలి. మందులు అన్నిదుకాణాల్లో ఉండాలి. ఉపచారకుల నేర్పరచాలి. కూరగాయల మార్కెట్టులో, ఇతర మార్కెట్టులో ఉండే గలీజంతా లేకుండా చెయ్యాలి. ఫినయిలు మహమ్మదీయులు గంధపుచుక్కలు మొగాన చల్లుకున్నట్లు మురుగు కాల్వల్లో చిలకరించకుండా చిక్కగా చల్లాలి. ప్రతివీధుల్లో, తగిలే ప్రదేశాల్లో దినం వైద్యులవల్ల వుపన్యాసాల నిప్పిచ్చాలి. మునిసిపల్ అధ్యక్షుడు వెయ్యికళ్లతో చూడాలి. పౌరులు సహాయపడాలి. ఇవంతా జరగాలి. అమ్మ అబ్బా కనుపడని యీ మునిసిపాలిటీలో ఏం జరుగుతుందో?

అసలు అధ్యక్షులవారు విపత్సముద్రంలో మునిగుండె పౌరుల విడనాడి చెన్నపురిలో కూర్చున్నాడంటే వారి కెంతబాధ్యతుందేది లేటు చేయకనే గ్రహించి వుంటారు. పల్లెల్లోగూడ విశేష వ్యాపకంలోవుంది. జిల్లాహెల్తుఆఫీసరు శ్రద్ధగా సేవున్నాడు. కలరావల్ల పల్లెలోశేం మన నగరానికి సగం బెగుతున్నారు.

—నెల్లూరు రేటుపేయరు.

చీరాలదగ్గర కారుమంచి గ్రామమున ప్లేగు వున్నదనియు, 7 గురికిగా 5 గురు మరణించినదియు, ప్రజలు గ్రామమును వదలి వెళ్లుచున్నారనియు తెలియుచున్నది.

జిల్లా బోర్డువారికి

ఈనగ్న పంచాంగం తీర్చలేరా?

నెల్లూరు జిల్లాలో కోటకు 6 మైళ్లలో ఉప్పు కాల్వకు తూర్పున విద్దవగమని వెంకటగిరి దివానం వారి డొంక గ్రామముంది. ఆగ్రామానికి వ్యవసాయపంతా ఉప్పుకాల్వకు పడమర ఉంది. ప్రతి నిమిషం ఆడ, మొగవాగలు రావాలంటె గుడ్డలు విప్పి నెత్తిన పెట్టుకొని వస్తుంటారు. ఈమహాఘోరం చెప్పసాధ్యంకాక ఉంది. 25 తేది నేనుగూడ ఈఅవస్థలో ఉండగా ఒక స్త్రీ అంటున్నది "పుట్టింది మొదలు వచ్చేనాటి యీ వూళ్లో యీ అవమానం భరించలేకున్నాండేము డా" అంటూ చీరవిప్పి నెత్తినపెట్టుకొని కాల్వలో దిగి పోతున్నది పాపం.

కాబట్టి జిల్లా బోర్డువారు యీవూరికి దగ్గర చిన్న బోటుగాని, బల్లకట్టుగాని సప్లయిచేయిస్తే (శ్రీహరికోటకు వేసినట్లు స్టీంబోటు కోరలే) యీ నరకబాధ తీరిపోతుంది.

—తెరువరి.

జిల్లాబోర్డు కంట్రాక్టులు— ప్రభుత్వపు ఉత్తరవు.

—:():—

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డువారు కంట్రాక్టులకు టెండరు పిలిచినప్పుడు ఒక కంట్రాక్టుకు యెస్టిమేటు మొత్తముకు రు 28 లు తగ్గించి అగస్త్యరెడ్డి రామిరెడ్డిగారున్నూ, రు 12—8—0 లు తగ్గించి ఒంటేరు తిరుమల కొండారెడ్డిగారున్నూ టెండర్లుపెట్టారు. ప్రెసిడెంటుగారు తిరుమల కొండారెడ్డిగారికే రు 28 లు తగ్గించి యిచ్చారు. ఇది చెల్లకూడదని రామిరెడ్డిగారు కోర్టులో దావా తెచ్చారట. ప్రభుత్వపు జి.ఓ. యొక్క నిర్ణయం కోర్టులో తేలిపోతే కంట్రాక్టుదారుల కొకతృప్తి.

—ఒకవిలేకరి.

తిమ్మనచర్ల ఫిర్కా రైతుల సభ

పైసభ జనవరి 19 తేదీన రాత్రిసమావేశ యందు శ్రీయుత కోటిరెడ్డిగారి గృహమందు (కడప) జరిగెను. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడు శ్రీయుత యస్ సుబ్బరామయ్యగారు. కోటిరెడ్డిగారు అధ్యక్షోపన్యాసమున విభిన్నదేశములందు రైతులు విద్యావంతులయి, నవీన పద్ధతుల వ్యవసాయము జరుపుచున్నారనియు, పాలకులకు తమ నష్టకష్టములు తెలియపరచు కొనుటకు రైతులు విద్యయందు కృషి చేయవలసినదనియు, క్షామములకు సంబంధించిన చట్టములను ఇప్పటికాల పరిస్థితులకు అనుగుణముగా మార్పుచేయుట అవసరమనియు, రైతుల నిమిత్తము కాలువలు క్షామనివారణ పనులు పెట్టిరని, రైతులకు నిక్రుష్టదశనుండి మేలుకొనుటకు పాలకులుపూను పడవలెనని ముచ్చటించిరి. తరువాత కొన్ని తీర్మానములు కావింపబడెను.

ప్రపంచ మంతటిలో ఉత్పత్తియగు బంగారములో 100-కి 53 పాళ్లు సౌత్ ఆఫ్రికానుండి వచ్చుచున్నది.

ఈ కిటుకేమిటి?

నెల్లూరులో కట్టిన న్యూ సినిమా హాలొక మునిసిపల్ సభ్యునిది. దీనిలో పార్శివారు డ్రామాలు వేసి, దినదినం కలెక్షనిదినాలలో వేలకు వేలు కోస్తున్నారు. నవ్వు నాటకాలవారి మాదిరి వీళ్లవద్దగూడ మున్సిపల్ టాక్సు వసూలు చేస్తే దినానికి వందయినా వసూలయ్యేది. అట్లుగాక స్థిరంగా దినానికి రు 10 లు తీసుకునేట్లు మున్సిపాలిటీవారు ఒప్పుకొన్నారట. చేయి మెసులు బంధువయిన మున్సిపల్ సభ్యుని సినిమాహాలులో వేస్తే ఈలైసెన్స్ మాపడానికి ఈ కిటుకేమిటి? ఈకీలకమేమిటి?

—రేటుపేయరు.

మల్లాం తాలూకా జమీన్ రైతుల మహాసభ.

మల్లాంతాలూకా ద్వితీయ జమీన్ రైతుల మహాసభ ఫిబ్రవరి 24తేది మల్లాం గ్రామమున సమావేశమగును. ఈ తాలూకాలో నీటి వసతులన్నియు చెడి పోయినవి. ఈ ఫసలికి 35 గ్రామాలు పైర్లు యెండిపోయి బాధపడుచున్నారు. ఇంకను యెన్నియో కష్టములు దరికొని రైతుల కూల్చి వేయుచున్నవి. కావున రైతులెల్లరు సమావేశమై నివారణోపాయము ఎతుకవలసి యున్నది గాన రైతులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థన.

వివరములు ముందు ప్రకటింప బడును.

ముప్పూరు బలరామిరెడ్డి
పాదర్తి రామారాఘవరెడ్డి

జా. పా. కా. రిపోర్టు.

ఫిబ్రవరి 7 తేది నిరాకరణ దినము.

జాయింటు పార్లమెంటరీ కమిటీ నివేదికను ప్రజలు నిరాకరించు చున్నారని స్పష్టముగా దెలుపుటకై ఫిబ్రవరి 7 తేది నిరాకరణ దినముగా భావించి, దేశమునందన్నిచోట్లను బహిరంగసభలు చేయవలెనని ప్రబోధించుచు, కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు బాబూ రాజేంద్రప్రసాదుగారు ప్రకటనను గావించిరి.

భారత వాణిజ్యసంఘము.

జనవరి 28 తేదిరాత్రి బొంబాయిలో ఇండియన్ మర్చంట్సు చేంబరుయొక్క అతి ప్రాముఖ్యమగు కమిటీ సమావేశము జరిగినది. హిందూ బ్రిటీషు వాణిజ్య ఒడంబడికనుగూర్చి చర్చించిరి. భారత ప్రభుత్వమునకు భారత వాణిజ్యసంఘము వ్రాయవలసిన చిత్తులేఖయొక్క నమూనా కట్టుకడపట ఏకగ్రీవముగ అంగీకరింపబడెను. దానిలో దృఢముగ ఆఒడంబడికను అధిక్షేపించుచుంటిమనియు ఆ ఒడంబడిక అక్రమ మైనదనియు, దానికిగల ఒక పార్టీవారికే లాభకరముగ నున్నదనియు భారత పరిశ్రమలకు ఆ ఒడంబడిక వలన ద్రోహము సంభవింపజాలదనియు, అందులకు ప్రత్యామ్నాయముగ స్వతస్సిద్ధముగుపాని కలుగవలెననియు భారత వాణిజ్యసంఘముయొక్క కమిటీవారు తెలిపిరి. (రు. ప్రె.)

బంగారు ఎగుమతి.

జనవరి తే 26 ది. తేదితో ముగిసిన వారములో బొంబాయినుండి యూరప్పు అమెరికాలకు ఎగుమతియైన బంగారుకడ్డీ మొత్తపు విలువ రు 20154466 లు.

చందాలు

మా చందాదారులు చాలామంది చందాల నింకను పంపలేదు. కాలమా కష్టకాలము. కార్యమా అత్యంతభారము. తలా ఒక చెయ్యి వేయకతప్పదు. తమ విధ్యుక్తములనెరిగి చందాల నొసంగెదరని వేడుచున్నాము.

మేనేజరు.
జమీన్ రైతు పత్రిక, నెల్లూరు.

జమీన్ రైతు
శుక్రవారము.
1-2-1935

శిస్తు రివిషన్.

మద్రాసు శాసనసభలో గత 24 తేది శిస్తుతగ్గింపు మీదజరిగిన చర్చలకు ప్రభుత్వ రివిన్యూసభ్యుడొసగిన సమాధానము గత సంవత్సరపు సమాధానమువలెనే గన్పించుచున్నదిగాని 1935 సంవత్సరము చెప్పవలసిన సమాధానముగా కనుపడుటలేదు. హిందూదేశమునకు రైతు, పునాదివంటివాడు. పునాది సడలిన ప్రభుత్వభవనము దృఢముగ నిలువజాలదు. హిందూదేశమున రైతు సుభిక్షముగా లేకున్న జాతిచలనమే ఆగిపోవును. రైతువలన బాగుపడు బాహ్యప్రపంచమంతయు కొద్దిగనో గొప్పగనో జీవము వహించియుంటయు రైతుమాత్రము కీళ్లు బంధింపబడిన రోగివలె కదలమెదలలేక పోవుటయు, నేటి ప్రపంచమున రైతుకు పలుకుబడిలేక పోవుటకు నిదర్శనము.

శాసనసభా తీర్మానము మాత్రము రు 0-5-4 లు రిమిషన్ యివ్వవలసినట్లున్నది. ఇది ప్రభుత్వమున బాధ్యతలేని శాసన సభ్యుల తీర్మానము. దీనిని ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించినప్పుడే దీని ప్రయోజకత. వారు అంగీకరించరేని ఈ తీర్మానము బుట్టదాఖలు కాగలదు. కాని నేటి ప్రభుత్వ విధానమున ప్రజలకు గల పలుకుబడికి ఇది నిదర్శనము కాగలదు. ప్రభుత్వమువారు హెచ్చు రిమిషను యిచ్చిన వరుమానము తగ్గిపోగలదనునదియే వారిముఖ్య ఆక్షేపణ. ఇంత రిమిషన్ యివ్వతగిన పరిస్థితులున్నవా లేవా యని విమర్శించవలెగాని, హెచ్చు మొత్తము యివ్వగలమా లేమా యనునది ప్రశ్నగాదు. గట్టిపునాదుల మీద యేర్పడ్డ యే ప్రభుత్వమైనను అవసరమొచ్చినప్పుడు ఎంతటి త్యాగమునకైనను సిద్ధపడనిచో ప్రభుత్వపు గౌరవము, పలుకుబడి, మర్యాద నడచగలదు. కావుననే తాము పరిస్థితులందును, యుద్ధపరిస్థితులందును ప్రభుత్వములు వెనుకాడక కోట్లకొలది ఖర్చుచేసి తమ ప్రభుత్వపు మర్యాదను, తమబాధ్యతను తీర్చుకొనుచున్నవి.

అట్టి పరిస్థితులే నేడు రైతులోకము నెదుర్కొని పిల్చి పిప్పి చేయుచున్నవి. ప్రతిదినము ఈ సమస్యలగూర్చియే పత్రికాధిపతులు చర్చించి చర్చించి కారణముల చూపెట్టుచున్నారు. రైతు సభలలో పేజీల తీరబడి తీర్మానముల చేసి చేసి విసికి పోవుచున్నారు.

కావున శిస్తు రిమిషన్ సగానికి సగమైనను యిచ్చి తీరవలసిన సాదృశ్యములెన్నియో కనుపడుచున్నప్పుడు శాసనసభవారు (ఇందు కాంగ్రెసు పార్టీవారులేరు) చేసిన ఈ మితమైన కోర్కెనైనా ప్రభుత్వమువారు విని రు 1 కి 0-5-4 లు శిస్తు రిమిషనైనా రైత్వారీ రైతులకు యిచ్చుట పరమ ధర్మమని చెప్పక తప్పదు.

ఇక జమీన్ రైతులగూర్చి రెండు ముక్కలు. జమీన్ రైతు గోడు అటు జమీన్దారుకుగాని, ఇటు ప్రభుత్వమునకుగాని చెవికెక్కడంలేదు. వారికి శాసనసభలో జమీన్దారులకువలె ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యంలేదు. ఓట్ల గొడవకోసరం జమీన్ రైతు సమస్యమీద నేడు నాయకులు, శాసనసభ్యులు చవతితల్లి ప్రేమ నటించుచున్నారేగాని వారి గోడు చెవికెక్కగాదు. అసలు జమీన్ ఏరియానుండి రాబడిన ఏ స్వతంత్రీయ నాయుడుగారో, పట్నాయకువంటివారో ఒకరిద్దరు దక్క తక్కినవారికి ఈ గోడ వలే అర్థముగావు. తెలుసుకొనుటకును ప్రయత్నించరు. జమీన్ రైతు గవర్నమెంటు రైతుకంటె యెన్నో విషయముల వందల యేట్ల తేడాతో అంధలోకమున నున్నాడు. శిస్తులా హెచ్చు. చిక్కులా విపరీతము. పరిపాలనా విధానమా పూజ్యము. చట్టమా అసంపూర్ణము. ఏవిధముగ చూచినను దిక్కులేదు. బాధ్యతలేదు. పలుకుబడిలేదు. ప్రభుత్వమువారు కొద్దో గొప్పో రిమిషన్ యివ్వవలసిన అవసరమును గుర్తించిరిగదా? జమీన్దార్లను ప్రభుత్వమైనను రిమిషన్ యివ్వమని ఏల బలవంతపెట్టరాదు? ప్రభుత్వములో ఈమధ్య జమీన్దార్లు సంపాదించిన పలుకుబడి చేతనే రైతులయెడ బొత్తుగా బాధ్యతారహితులై ప్రవర్తించుచున్నారు. ఈచిక్కులు రాగలయుగమునగాని తీరుటకు మార్గముగుపడుటలేదు. అంతవరకు ఊరుకొన్న జమీన్ ఏరియాలు నిర్మానుష్యముకాగలవు. జమీన్దారులను తోడు భగవంతునిగూడ ఈరైతు లోకమునకు ప్రత్యక్ష విరోధిగా కనుపడుచున్నాడు. మామూలుగా కురియు వర్షములు సైతము క్రమ క్రమముగా తగ్గిపోవుటచే జలాశయములు దుస్థితిలో నుండు జమీన్ గ్రామాల స్థితి వర్ణింపతరమా? ఇట్టి దుస్థితిలో నుండు రైతులు రిమిషనును గూర్చి యొకబిల్లు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టి అధమము పండినచోట్ల రు 1 కి 0-8-0 లు వంతునను పండనిచోట్ల పూర్తిగాను శిస్తు రిమిషనిచ్చునట్లు చేయుట శాసనసభ్యుల కర్తవ్యమని మనవిచేయుచున్నాము. మరియొకమాట. గవర్నమెంటు గ్రామాల శిస్తు ముజరా తీర్మానమునకు ప్రభుత్వ బాధ్యతలేదు గాని ఎస్టేట్సు ల్యాండు ఆక్టు సవరణబిల్లు అంగీకరించిన ప్రభుత్వమువారు విధిగా అములు పరచెదరుగాన శాసనసభ్యులు ఈ దౌర్భాగ్యుల మొరలాలకించెదరని కోరుచున్నాము.

చిత్తూరు జిల్లా ఓటరులారా!

మీ మద్రాసు శాసనసభవోటును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులును,
స్వార్థత్యాగులునగు

కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి, ఎం. ఏ.

గారికిచ్చి ధన్యులుగండు.

వెంకటగిరి రైతులు.

వెంకటగిరి రైతుల కష్టపరిస్థితులు తీరుటకు బదులు హెచ్చుచున్నవి. దివానుల వెంట దివానులు మారుచున్నారు. కలెక్టరుల వెంట కలెక్టరులు మారుచున్నారు. కాని రైతు కష్టములు పెరుగుచునేయున్నవి. వర్షములులేవు. జలాశయములు తుప్పలుపట్టిపోయినవి. ఎండినవాటికి రిమిషనులేదు. గత ఫసలీలో యిష్టపడ్డ వారికిచ్చిన 0—2—0 రిమిషనైనా లెక్కలమీద బాకీల క్రింద నిలవలో యున్నవేగాని లెక్కలమీద తీసివేయలేదు. నేడో రేపో కోర్టుల కెక్కునను భయము. చాలా గ్రామములలో తిండిలేదు. పశువులకు గ్రాసానికే కరువు. వీటికి తోడు వెంకటగిరి తాలూకాలో రైతుల మీద చలపాచితేనాలు దినదినము పెరిగిపోవుచున్నవి. మొన్న ఆల్తూరుపాడు గ్రామ రైతులకు ఒక క్రిమినలు కేసులో రు 300 లు జుల్మానా విధింపబడినది. ఇంకనెన్నియో క్రిమినలు కేసులు నిలవలోనున్నవి. ఎంతమంది దివానులు వచ్చినను వ్యాధి ఒక వంకనుండు మరియొక వంక పోవుచున్నది. మా సలహాలు ఎవరికిని బుర్ర కెక్కవు. అయినను మావిధ్యుక్తము నెరవేర్చుకొనవలె గదా?

ఈ యెస్టేటులో తాత్కాలిక చిక్కులు విడగొట్టవలయునన్న సంపూర్ణాధికారములు గల దివాను కావలెను. బడ్జెటు వేయవలెను. పరిపాలనావిధానాన్ని పూర్తిగా మార్చవలెను. పాత అధికార్లనందరిని యింటికి పంపవలెను. అట్లుకానిచో ఎస్టేటును ప్రభుత్వమువారు కోర్టు ఆఫ్ వార్డ్సు వారిపెత్తనము క్రిందకు తీసుకొని పరిపాలించవలెను. మరియొక విధంగా ఈచిక్కు విడగొట్టలేరు. ఈకార్యము ప్రభుత్వంతప్ప ఇతరులు చేయజాలరు. ప్రభుత్వాన్ని ఆశ్రయించి నిరాశా పూరితులైన రైతులను ఈపాటి చేయూత ప్రభుత్వమువారివ్వలేరా?

కీ॥ శే॥ డా॥ మల్లయ్యగారు.

మదరాసు శాసనసభకు జనవరి 18 తేదీన ఎన్నుకొనబడిన డాక్టరు మల్లయ్యగారు వైద్యవృత్తియందు శస్త్రచికిత్స చేయుచుండగ చేతివ్రేలు తెగి రక్తమున విషముచేరి 29-వ తేది రాత్రి మరణించిరి.

మద్రాసు శాసనసభ.

29 తేది.

ఎ. పి. పాత్రోగారు నివేదికను సమర్థించుచు ప్రసంగించిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు శ్రీరత్నవేలు దేవరగారు మాట్లాడుచు సర్ పాత్రోగారని తమసభ్యత్వమునకు రాజీనామా యొసంగి జాయింటు కమిటీ నివేదిక సమస్యపైతిరిగి అభ్యర్థిగా నిలువవలసినదని సవాలుచేసిరి.

30 తేది.

జా. పా. కమిటీ నివేదికను గురించి చర్చ మరలజరిగెను. డా॥ సుబ్బరాయనుగారి సవరణ తప్ప తక్కిన సవరణలన్నియు సభవారిచే ఆమోదింపబడెను. నేటితో సమావేశము విరమింపబడెను. మరల యీనెల 20 తేదీన జరుగును.

* * *

యాత్రా స్పెషలు — క్రిమినలు కేసు.

యాత్రా స్పెషలు విషయం పత్రికల్లో ప్రకటిస్తి అచ్చువేసిన కాకితాల్లో అబద్ధా లుంటాయా అని యల్లయపాళెం (నెల్లూరువద్ద) వాస్తవ్యుడు నెల్లూరు పట్టాభి రామిరెడ్డిగారు కుటుంబంతో యాత్ర సేవించడానికి రు 540 లు కంటు రొక్కం కట్టాడు. స్పెషలు యాత్రకు పోయింది. డబ్బు గూడ ముజరాలేక మధ్య యిలమీద కోవూరు సబుకోర్టులో దావా వెట్టగా రాజీగా పరిష్కరించుకున్నారుచివరకు.

అసెంబ్లీ.

ఇండో-బ్రిటిష్ వర్తకపు ఒడంబడికపై తీవ్రచర్చ.

24 తేది

ఇంతవరకు 3 పార్టీలు మాత్రమే కలవు. కాంగ్రెసు పార్టీయందు 43 గ్గురు, జిన్నాగారి ఇండిపెండెంటు పార్టీలో 19 మంది, సర్. లెస్లీ హాడ్సన్ గారి విరోపీయ పార్టీలో 10 మంది కలరు. భూస్వాముల పంపరిని కలిపి ప్రోగ్రెసివ్ పార్టీ అను పార్టీ నొకదానిని యేర్పరచుటకు కొల్లెంగోడ్ రాజా గుజనవీగారలు ప్రయత్నించుచున్నారు.

అధ్యక్షత పదవికి కాంగ్రెసు అభ్యర్థి టి. కె. షెర్వానీగారును, ఇండిపెండెంటు అభ్యర్థి సర్. అబ్దుల్ రహీంగారును పోటీచేసిరి. రహీంగారికి 72 వోట్లు వచ్చుటచే రహీంగారెన్నుకొనబడిరి. అధ్యక్షుని ఎన్నిక చూచుటకు ప్రేక్షక స్థానములందు డాక్టరు అన్సారీ, వల్లభాయిపటేలు సి. రాజగోపాలచారి, సరోజినీనాయుడుగార్లు వచ్చియుండిరి.

మధ్యాహ్నము రాజప్రతినిధిగారుపన్యసించిరి.

25 తేది

నేషనలిస్టులు 11 మంది ప్రత్యేక పక్షముగా నేర్పడిరి. నాయకులు అణేగారు, కార్యదర్శి సర్దార్ శాంతసింగుగారు.

26 తేది

1926 ఇండియన్ నాచ్యురలైజేషను చట్టపు సవరణ బిల్లు హోంమెంబరుగారిచే ప్రతిపాదింపబడి అంగీకరింపబడెను.

28 తేది

ఇండియా బ్రిటిషు ఒడంబడికనుగూర్చి ప్రభుత్వమును అభిశంసించుటకు బి. దాసుగారు అడ్జర్నుమెంటు ప్రతిపాదనము పంపినటుల అధ్యక్షులు ప్రకటించిరి. ఈ విషయమై 29 తేది సంపూర్ణముగు చర్చజరుగుటకు ప్రభుత్వమువా రంగీకరించినందున దాసుగారు తమ తీర్మానమును ఉపపాదించుట లేదనిచెప్పిరి.

గతించిన శాసనసభయందు సైలెక్టు కమిటీ వారిచే సవరింపబడిన హిందూయాత్రికుల సంరక్షణ చట్టమును జి. యస్. బాజిపాయిగారు ప్రవేశపెట్టిరి.

గనులచట్టమునకు సవరణబిల్లు.

గనుల చట్టము సవరణ బిల్లును విచారించుటకు ఉపసంఘమును నియమించవలెనని సర్ ఫ్రాంకు నాయిస్ గారు ఉపపాదించిరి.

వి. వి. గిరిగారును, ఎన్. జి. రంగాగార్లు ప్రథమోపన్యాసముల నొసగిరి. లేబరు యూనియన్లు నిజముగా బలమును, పలుకుబడిని సంపాదింప వలసినచో ప్రభుత్వమువారు మైనింగు బోర్డులో యిద్దరిని నియోజించుటకు బదులు యిద్దరిని ఎన్నుకొనవలెనని రంగాగారుచెప్పిరి.

సభవారు సెలెక్టు కమిటీ ప్రతిపాదన మంగీకరించిరి.

29 తేది

ఇండియా బ్రిటిషు వాణిజ్య ఒడంబడిక.

"ఈనెల 9 తేది ఇండియాలో బ్రిటిషు వాణిజ్య ఒడంబడికపైని సంతకములు జరిగినవి. ఇది ఇండియా బ్రిటను దేశములకు సంబంధించినది గాన ఆలోచింపదగును." అను తీర్మానమును భోలుగా రుపపాదించిరి.

స్వామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు:— ఈసభవారీ ఒడంబడికను అంగీకరింప జాలరుగాన రద్దు బరుపగోరు చున్నారను సవరణను యీ సభవారామోదింప కోరెదను. విదేశవస్తువులను కొనకుండా బ్రిటిషుదేశపు వస్తువులను, సామ్రాజ్యము సందలి వస్తువులను ఎక్కువగా కొనవలెనని దానిలో నున్నది. ప్రభుత్వమువారు భారత వర్తకులతో ఆలోచింపకయే ఒడంబడిక చేసుకొనిరి. 1923 సంIIలో భారత శాసనసభ వారేర్పరచిన రక్షణ పద్ధతికి యీ ఒడంబడికలోని షరతులు కేవలము విరుద్ధముగనున్నవి. ఒక్క వర్తక సంఘమైనను దీని నామోదించియుండలేదు.

మధురాదాసు వాసాన్జీగారు:— బొంబాయి భారత వాణిజ్యసంఘ ప్రతినిధియగు మధురాదాసు వాసాన్జీగారు ఆత్మగౌరవముగల యేదేశమునుగూడ దీని నామోదింప జాలదనిరి.

రైల్వేల ఆర్థికస్థాయి సంఘము ఎన్నుకొనబడెను. ఇందు సామి వెంకటాచలంశెట్టి, వి. వి. గిరిగారలు కలరు.

1935 సంIIనకు ఆర్థిక స్థాయి సంఘమునకు సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి.

డిప్టీ అధ్యక్షునిఎన్నిక 5 వ తేదిజరుగును.

రాయలసీమ క్షామము.

క్షామనివారణ కార్యములు హెచ్చుగా నున్నందున అనంతపురము కలెక్టరు మద్యాగారికి సహాయముగా అసిస్టాంటు కలెక్టరుగా కె. టి. పిళ్లెగారిని నియమించారట.

గుత్తి సాంసముద్రం రోడ్డులో టెస్టువర్కుగా ప్రారంభించిన దానిని రిలీఫ్ వర్కుగా మార్చినారట. టెస్టు వర్కుకే 1500 మంది కూలీలంపని చేయుచున్నారట.

గార్లదిన్నె శింగనమల రోడ్డులో ఫిబ్రవరి మొదటి తేది నుండి టెస్టువర్కు ప్రారంభము కాగలదట.

రిలీఫ్ వర్కు ప్రారంభమైనచోట్ల పనిచేయలేని వృద్ధులు బాలురకు ప్రభుత్వంవారు అన్నము పెట్టెదరు.

కదిరి తాలూకాలో గూడ వర్షాల ఆశ అంతరించి క్షామపరిస్థితు లేర్పడి చిల్లర దోపిడీలు సహా ప్రారంభమగుచున్నవట.

క్షామ కమీషనరుగా చేసిన గోపాలసామయ్యంగారు పూర్వం తాను కలెక్టరుగా అనంతపూరు జిల్లాలో ఉన్నవాడౌటచేత చేసిపోయిన కావురం చూచి పోతను వచ్చినట్లుయింది. అనంతపూరు కర్నూలు జిల్లాలు సంచరిస్తున్నారట.

రివిన్యూ మెంబరుగారికి కడప శాసన సభ్యులు కె. కోటిరెడ్డిగారు రాయలసీమ క్షామ విషయమై ఒక దీర్ఘమగు విజ్ఞాపనను సమర్పించిరి.

నెల్లూరు కాలేజీ విద్యార్థులు క్షామనివారణ నిధికి వసూళ్లను చేయుచున్నారు. ఈ సేవాసమితికి అధ్యక్షులు కాలేజీ ప్రిన్సిపాలుగారు.

ఆంధ్రమహిళా సంఘపక్షమున క్షామనివారణ నిధికి నెల్లూరులో పొనకా కనకమ్మగారును, ఇతర జిల్లాలలో మరికొందరును వసూళ్లను ప్రారంభించిరి. కనకమ్మగారు 29 తేదిన రు 85 లు ప్రథమదఫా పంపిరి. నాటకముల కొన్నిటినేయించి నిధినిచేకూర్చుటకు కనకమ్మగారు నిరంతర కృషి చేయుచున్నారు.

బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారును క్షామనివారణకై ఒక విజ్ఞప్తిని స్వతంత్ర పత్రికలోను, ఆంధ్రపత్రికలోను ప్రకటించిరి. వీరును కాశీశ్వరరావుగారును గత 28 తేది నుండి కొన్ని క్షామ ప్రదేశముల దర్శించుటకు వెళ్లిరట.

అనంతపుర కాలేజిలో విద్యార్థిగానున్న నెల్లూరు వాస్తవ్యులు త్వరకవి నారాయణరావుగారు రాయలసీమ కరువును గూర్చి, ఏతత్సహాయావసరమును గూర్చియు మాకొక లేఖ పంపిరి. స్థలసంకోచమున ప్రకటింపలేదు.

నెల్లూరు.

కలరా

బొనులో డిసంబరు 29 తేది మొదలు జనవరి 26 తేది వరకు—

తగిలినవారు— 49
చచ్చినవారు— 29

జనవరి 30 తేది వరకు—

తగిలినవారు— 70
చచ్చినవారు— 50

కలరామందులు ఉచితంగా దొరుకుచోట్లు.

(1) రంగనాయకులపేట బస్సులు నిల్చుచోట కాకర్ల వెంకటరత్నంగారి కాఫిహోటలు వద్దను
(2) స్టోన్‌హౌసుపేట యానాది రైనుల వద్దను.
(3) తిప్పరాజు సత్రంవద్ద శానిటరి ఇన్‌స్పెక్టరు మస్తరు షెడ్డువద్దను
(4) మూలపేట పంచమబాలుర స్కూలు వద్దను
(5) నెల్లూరు ఎలక్ట్రిక్ కంపెనీవద్దను.

కలరామందులు ఉచితం!!

నెల్లూరు టవును దండువారివీధిలో:— డాక్టరు. యేటూరు శ్రీనివాసాచార్యులవారు కలరా మాత్రిలు, కర్పూరాద్యరిష్టము ఉచితముగా నిత్తురని ప్రకటించుచున్నారు.

కలరా నివారణ సంఘము,

పైసంఘమువారు తిప్పరాజు సత్రంవద్ద కలరా రోగులకు ఉపచారము చేయుటకు, మందులు ఇచ్చుటకు ఏర్పాటు చేసియున్నారు. అవసరమున్నవారు సహాయము పొందవచ్చును.

ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య.

పాస్డ్రామాలు.

నెల్లూరులో కలరాబాధ విశేషంగాఉండే న్యూ సినిమా హాలులో పార్సిడ్రామాలువేసి రాత్రి 3 గంII దాకా ఆడుతున్నారు. మొదటి నాటకం "హ్యామ్లెట్"ను పవర్‌లోవుండే పార్టీ సభ్యులకు ఉచిత టిక్కెట్లు పంచారు. ఆరోగ్యాధి దేవతల పేచీ జరిగి చివరకు లాభకరంగానే రాజీ కుదిరింది. అధికరు హెల్తు ఆఫీసరుగారికి కట్టుబడి టిక్కెట్టు లభ్యపడింది. కాబట్టే రాత్రి 3 గంII దాకా ఆసినా ప్రజలకు ఆరోగ్యభంగం కావడంలేదు. ఇందుకొక నిదర్శనం కౌన్సిలు సభ్య డి. టిక్కెట్ పనికేని యానాదివాడు ఆదివారం రాత్రి (కాహోలు) ఈ డ్రామాకుపోయి 3 గంIIల దాకా హెల్తు ఆఫీసరుతోకూడా వేడుకలూని యీ టికెచ్చి కలరాతగిలి కలరా షెడ్డులో వచ్చారు. ఈ డ్రామాలవల్ల పందలకొలది మునిసిపాల్టీకి రావలసిన ఆదాయంపోయి నాటకం 1 కి రు 10 లు యిచ్చేట్టు కాంపౌండు చేసుకొన్నారట. ఈ కలరా దినాల్లో కలెక్టరువారైనా సినిమాలు, నాటకాలు స్టాపుచేస్తే బాగుండునంటారు ప్రజలు. కెన్‌క్రాస్ నాటకమైందాకా వర్దంటారు మా విశ్వనాథరావు పంతులు.

— లేసుమేయుడు.

నెల్లూరు జిల్లా యానాది మహాసభ.

పై మహాసభ నెల్లూరు పురమందిరమున ఫిబ్రవరి 10 తేదిన జరుగును. అధ్యక్షులు శ్రీమాన్ వి. భాష్యం అయ్యంగార్. (రిటైర్డు హైకోర్టు జడ్జి)

జిల్లాయందు యింతవరకు స్థాపింపబడిన యానాది సంఘములున్ను, యానాది పాఠశాలలున్ను, ప్రతినిధులను పంపగోరుచున్నాము. యానాదులకు ప్రస్తుతమున్న కష్టములను గూర్చియు, ముఖ్యముగ సి. టి. ఆక్టుకు కొన్ని ముఖ్యమైన సవరణలను సూచించి, అసెంబ్లీయందు ఆమోదింపజేయుట మొదలగు విషయముల గురించి చర్చించబడును. ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు

కె. వి. రాఘవాచారి, అ. ఆదినారాయణయ్య, మైదా సుబ్బరామయ్యశెట్టి. వి. రాఘవయ్య, చుండివిశ్వనాథం.

ఆర్గనైజర్లు.

నాయుడుపేట పంచాయితీకోర్టు ఎన్నికలు.

పై కోర్టుతాలూకా సభ్యులఎన్నిక గత 25 తేది జరిగినది. ముప్పాళ్ల సుబ్బరాఘవరెడ్డి, శీతాపతి బత్తుడు, జూపల్లి వెంకటరామారావుగారి పార్టీతరపున (1) నయనప్పగారి సుబ్బరామయ్యగారిని (2) రాగు వెంకటసుబ్బయ్య ఉరఫ్ కొల్లబోడయ్యగారినిన్ని, కటారి చంగయ్య పార్టీ తరపున (1) గోవిందు వెంకటనరసింహారావుగారు (2) పల్లెటి వెంకటసుబ్బయ్య గార్లను నిలిపిరి. ఎన్నికలుజరిగి వందల ఓట్లతేడాతో కటారి చంగయ్యగారి పార్టీసభ్యులిరువురు ఎన్నుకోబడిరి. పౌరులు వేనకువేలు చేరిరి. చెంగయ్యపార్టీసభ్యులకు జై అని కేకలు మిన్నుముట్టినవి.

—పురవాసి.

బుచ్చి.

ఇదేం అక్రమం నాయనా!

మొన్న శనేటి వాస్తవ్యుడు, పరమ సాధువు కంచర్ల వెంకయ్యకు, పిల్ల జమీందార్లవల్ల జరిగిన అక్రమం వ్రాయబోతే నాకు చేతులు వణకిపోతున్నాయి బాబో! రేపు నాయెద్దులు బండి గూడ ఇదే గతి పడుతుందని భయంగా వుంది. ఈఓట్లు లేకుండా పోయినా బాగుండేది. అయినా రేపు ధైర్యం తెచ్చుకొని జరిగిన కథంతా వ్రాస్తా! శెలవు. రైతు.

కలరా డ్యూటీ లాభకారిగానే ఉంది.

నెల్లూరు కలరా డ్యూటీలో డాక్టరు పి. జనార్ధనరెడ్డిగారిని గూడ నియమించారు. వీరు నూతి చుట్టు నెక్కించడమేగాక పందెమ్మెవారి మీద కొంత దౌష్ట్యం చూపుతున్నారు. మొన్న పందెమ్మె అడగూతురి విషయంలో జరిగిన గల్భా ఆలాఉంచుదాం. జనవరి 25 తేది కొందరి వద్ద పాలను కొందరివద్ద నేతిని, కొందరివద్ద కోడిగుడ్లను పట్టుకొని తన స్వాధీనంలోకి చేర్చినాడు. అప్పుడు తిరువత్తూరు ఆదిశేషయ్య వగైరాలు గుంపులుచేరి గల్భాచేసిన వెనుక పాలను కాల్వలో కుమ్మరించాడు. కోడిగుడ్లను పైలుకొట్టాడు. దానిలో పికుట్టును రాత్తి "ఈగుడ్లు చెడిపోలేదని" పగులగొట్టి ఆదిశేషయ్య ప్రేక్షకులకు చూపాడు. నెయ్యిమాత్రం వీధిలోకి రాలేదు. ఈలాటి సంఘటనలు దినదినం ఆరోగ్యశాఖ వారివల్ల జరుగుతున్నాయి. అమ్మెవారి నోట్లోగొట్టి ఈతిసుముంగుడు గార్లె కొంపలు చేయుచున్నాయి. హెల్తు ఆఫీసరుగారు విచారిస్తే బాగు.

—ప్రేక్షకుడు.

మద్రాసు శాసనసభ

100-కి 0-5-4 రెమిషన్ తీర్మానింపబడుట

జా. పా. క. రిపోర్టు చర్చింపబడుట.

23 తేది

హిందూ దేవాదాయముల సవరణ బిల్లునందు కొన్ని సవరణలు చర్చింపబడి మిగిలిన సవరణలు మరునాటివరకు వాయిదా వేయబడెను.

శ్రీ పట్నాయక్ మహాశయులుగారు మదరాసు ఎస్టేట్సు ల్యాండు సవరణ చట్టమును సభలో ప్రవేశపెట్టిరి.

మహమ్మదీయ మతాదాయముల బిల్లు సెలెక్టు కమిటీవారి విచారణ కంపవలసినదని కొంతచర్చ జరిగి నిలుపుదల చేయబడెను.

ఋణముల పరిష్కారపుబిల్లు.

ఋణముల పరిష్కారమునకుగాను శ్రీ. టి. ఏ. రామలింగంశెట్టిగారొక బిల్లు నుపపాదించి యుండిరి, సదరు బిల్లు 23 గ్గురు కలిసిన ఉపసంఘమువారిచే విచారింప బడవలెనని శెట్టిగారు ప్రతిపాదన గావించిరి.

భారతదేశమున 100 కి 80 వంతులుపైగా ప్రజలు వ్యవసాయదారులే యనియు, ఈదేశమునందే పంజాబు, మధ్యరాష్ట్రములు, సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వముల వారిదివరకే ఋణముల పరిష్కార విషయమై వారివారి శాసనసభలయందు తగినచట్టములను శాసించి యున్నారనియు, మదరాసు ప్రభుత్వమువా రీశాసనమును ప్రవేశపెట్టకుండుట విచారకరమనియు, చాలాకాలము గడచిన యనంతరము యీ విషయములో విచారణ జరిపి, నివేదికను తయారుచేయుటకై యొక అధికారిని నియమించిరనియు, కాని ఆ యధికారియొక్క నివేదిక ఇంకను వెలువడలేదనియు అందుచే శాసనపుడే యుపపాదనను గావింపవచ్చెననియు పలికిరి.

ప్రత్యేకాధికారి యొక్క నివేదిక వెలువడిన వెంటనే బిల్లును చర్చించుటకొక సెలక్టు కమిటీ నియమింపబడెను.

మోటారు బండ్ల పన్నులు తగ్గింపు బిల్లు.

మోటారు బస్సులపై పన్నులను తగ్గించి, కండక్టరులకును, డ్రైవరులకును పన్ను లేకుండ జేయవలెనని అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారొక బిల్లు నుపపాదింపదలంచిరి.

శ్రీ బొబ్బిలిరాజాగారాక్షేపించిరి. ఉపపాదన వోటుకు పెట్టబడి ఓడిపోయెను.

ఇతర బిల్లులు.

మదరాసు నగరపు భిక్షకుల బిల్లును సి. బాసుదేవుగారు, ఎస్టేట్సు ల్యాండు సవరణ చట్టమును పి. వి. కృష్ణయ్యచౌదరిగారు, 1889 మదరాసు విశేష కోర్టుల సవరణ బిల్లును దేవదాస్ గారును ప్రవేశపెట్టిరి.

విశేష కోర్టుల సవరణబిల్లు సెలక్టు కమిటీవారి విచారణకంపబడవలెనని ఆమోదింపబడెను.

హిందూ మతముల బిల్లు ఉపసంఘపు విచారణ కంపబడవలెనని ఆమోదింపబడెను.

24 తేది

తిరుచునాపల్లిలో తీరువల మార్పు.

తిరుచునాపల్లి జిల్లాలో భూముల తీరువల మార్పును ప్రభుత్వమువారు గావించిన యుత్తర్వుల రద్దుచేయవలెనను తీర్మానము వోటుకు పెట్టబడి వీగిపోయెను.

శిస్తు తగ్గింపు.

"చెన్నరాష్ట్ర మందంతటను ప్రభుత్వమువారు 1344 ఫసలీలో 100 కి 25 చొప్పున మినహాయించి పుచ్చుకొనవలెనని ఈ సభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సు చేయుచున్నారు" అను తీర్మానమును అబ్దుల్ హమీద్ ఖాన్ గారు ప్రతిపాదించిరి.

"క్షామ బాధితములగు ప్రదేశములలో శిస్తును పూర్తిగా తీసివేయవలెను" అని క. కోటిరెడ్డిగారును, అనంతపురం జిల్లాకు ప్రత్యేక ఆదరణము నివ్వవలసియున్నది." అని బి. రామేశ్వరరావుగారును, "రూపాయికి 0-5-4 చొప్పున నైన తగ్గింపవలెను" అని శివసుబ్రమణ్యంగారు సవరణలను ప్రతిపాదించిరి.

రివిన్యూ మెంబరుగారు:—గత సంవత్సరము 100 కి 98 వంతువ పన్నులు వసూలయ్యెననియు, ఈ సంవత్సరము 95 వంతుపైనను వసూలు చేయగలమనియు, అందుచే రైతు సామాన్యముగ పన్నులు చెల్లింపజాలిన స్థితియందున్నాడనుట కిద్యొక నిదర్శనమనియు పల్కిరి. రు 0-5-4 లు రెమిషనిచ్చినచో 2 కోట్లు నష్టము వచ్చుననిరి.

రు 0-5-4 ఆమోదింపబడుట.

"అన్ని జిల్లాలకును మెట్ట మాగాణి భూములపైన నీటి తీరువపై ప్రస్తుత ఫసలీకి 100 కి రు 33 1/3 వంతు తగ్గకుండ ముజరా యొసంగబడవలెను. కాటకమేర్పడిన జిల్లాలలో పూర్తిగా ముజరా యివ్వబడవలెను. తక్కిన జిల్లాలకు వలెగాక అనంతపురం జిల్లాకు ప్రత్యేక సహాయములు కల్పింపబడవలెను. రీసెటిల్ మెంటు జరిగిన జిల్లాలలో రీసెటిల్ మెంటువల్ల ఏర్పడిన హెచ్చుకట్లు చేయబడరాదు." అను తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

57 మంది అనుకూలురు 25 మంది ప్రతికూలురు.

25 తేది.

జిల్లాబోర్డుల విభజన.

జిల్లాబోర్డుల విభజన విషయములో ప్రభుత్వమువారి విధానమును చర్చించుటకుగాను పి. వి. కృష్ణయ్యచౌదరిగారు తెచ్చిన అడ్జర్న్ మెంటు ప్రతిపాదనము అశాస్త్రీయమయినదని అధ్యక్షుడు తోసివేసెను.

హిందూధర్మాదాయ శాసన సవరణచట్టము.

కోటిరెడ్డిగారు తెచ్చిన హిందూ ధర్మాదాయముల శాసనసవరణచట్టము కొన్నిపదముల మార్పుదలతో మూడవసారి ఆమోదింపబడెను.

నిరుద్యోగ సమస్య.

చెన్న నగరమునందును, జిల్లాలోను, ప్రజలలో వ్యాపించియున్న నిరుద్యోగస్థితి నివారించుట కథయము ఒక్క లక్షరూపాయలైనను వెచ్చింపవలెనని డాక్టరు. పి. వరదరాజులునాయుడుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

తంజావూరులో భూముల తీరువల మార్పు.

తంజావూరు జిల్లాలో తీరువల మార్పునకు సంబంధించిన 1238 నెంబరు ప్రభుత్వ ఉత్తర్వు రద్దు చేయవలెనని వడిముత్తు పిళ్లెగారు తీర్మానము ప్రతిపాదించిరి. దీనితోగూడ 474, 1853 నెంబర్ల ఉత్తర్వులుగూడ రద్దుకావాలని శివసుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు సవరణ తెచ్చిరి. సవరణతోపాటు తీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

26 తేది

ప్రాథమిక విద్యా శాసన సవరణచట్టము

నిర్బంధ ప్రారంభ విద్యను ప్రవేశపెట్టిన ప్రాంతములలో తలిదండ్రులు మొదట తమ బిడ్డలను ప్రాథమిక పాఠశాలలకంపి, విద్యాకాలము పూర్తిగాకమునుపే మాన్పించినయెడల, వారిపై అపరాధమును విధించి వసూలు చేయుటకు స్థానిక సంస్థల అధ్యక్షుల కీచట్టమునందధికార మొసగబడెను.

28 తేది

జ. పా. కమిటీ రిపోర్టుపై చర్చ.

జాయింటు పార్లమెంటరీ కమిటీ నివేదికపై చర్చప్రారంభమయ్యెను. ప్రభుత్వసభ్యులు చర్చయందు పాల్గొనవచ్చును, కాని వోటింగునందు పాల్గొనరని రెవిన్యూ సభ్యుడు ప్రకటించెను.

ఈ రిపోర్టుసూచించిన రాజ్యాంగము అంగీకారము గాదని సుబ్బరాయన్ గారు తెల్పిరి.

జస్టిసుపక్షమువారి సవరణను యూహ్యాలీగారు ప్రతిపాదించి ప్రసంగించుచు నూతన రాజ్యాంగము అమలులోనున్న రాజ్యాంగముకంటె చాల అభివృద్ధికరమయినదనియు, అందుచే దాని నిరాకరించుట తమకిష్టము లేదనియు, తమపక్షమువారంగీకరించి అమలు జరిపెదరనియు ప్రకటించిరి.

పి. వి. కృష్ణయ్య చౌదరిగారు మదరాసునకు రెండవ ఛేంబరు అనావశ్యకమనియు, అసెంబ్లీకి పరోక్షపు ఎన్నికల విధానము కూడదనియు, వ్యాపార విచక్షణనుగురించి సేఫ్ గార్డులు ఎంతమాత్రమును అంగీకారయోగ్యము కాదనియు, మరికొన్ని సవరణలు వుపపాదించిరి. వీటిని రామునిమీనన్ గారు బలపరచిరి.

29 తేది

ప్రశ్నోత్తరముల యనంతరము జాయింటు పార్లమెంటరీ కమిటీ నివేదికను గురించి చర్చ మరల జరిగెను.

ఎ. న్. శివరాజుగారు నిమ్నజాతుల తరఫునను, ఎస్. శ్రేష్ఠాగారు క్రైస్తవుల తరఫునను, కొన్ని సవరణలు వుపపాదించిరి.

శాసనసభయందలి మహమ్మదీయ పక్షము తరఫున ఆ పక్షపు నాయకుడగు యాకూబ్ హుసేన్గారు ప్రసంగించుచు జా. పా. క. నివేదకను తీవ్రముగ ఖండించి, ఆత్మగౌరవము గల భారతీయులెవ్వరును దానినామోదింప జాలరని నుడివిరి. శాసనసభయందలి మహమ్మదీయ సంఘమువారును, చెన్నరాష్ట్రీయ మహమ్మదీయ సంఘమువారును, జా. పా. క. రాజ్యాంగమును ప్రజలేమాత్రము నంగీకరింపరాదని తీర్మానించి ప్రకటించిరని నుడివిరి.

పార్లమెంటులో అల్లరి.

జనవరి 28 తేది పార్లమెంటులో పెద్దఅల్లరి జరిగెను. ఇంతగా ఇదివరకెన్నడును జరుగలేదు. పనిలేనివారికి సహాయముచేయుటకు కొత్తగా నక సంఘము నియమింపబడెను. 5000000[illegible]లను అదనపు పదింపువేసిరి. [illegible] అతివాసభలో [illegible] హాస్యగాదనియు, పంటి కొంపయొక్క [illegible] గుజ్జుపు కొరడా పోట్ట్లి ప్రజాజీవిత సంఘమునుండి వెడల గొట్టవలెనని బుకనన్ గారు తీవ్రముగ దూరి సభవారిని కలవరపెట్టిరి. పేదకులలో స్త్రీలుతెచి జాతీయ ప్రభుత్వములకొరకే యనియు, చంటిపిల్లలను తిండిలేకుండా మాడ్చు మన్నారనియు అరచిరి.

రెడ్డి పుబ్బసనివారణి.

1/4 పౌన్సు రెట్టింపు జలముచేర్చి సేవించిన ఉబ్బస దగ్గును తక్షణమే హరించి ప్రాణమునకు సుఖమును, మనస్సునకు ఆనందమును, దేహమునకు ఆరోగ్యమును కలిగించును.

1/2 పౌను రు 2-4-0
1/4 పౌను రు 1-4-0

జి. యెరుకల రెడ్డి
ప్రొప్రైటరు.
శ్రీ. చె. ఆ. రెడ్డి ఫార్మస్యూటికల్ వర్కుసు, పొద్దుటూరు.

డాక్టరు
యం. కె. కోరాగారి
దంత చికిత్సాలయము,
ట్రంకు రోడ్డు, నెల్లూరు.

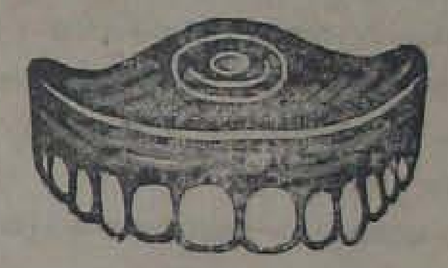

ఆహారమును బాగుగా నములుడు! జీర్ణశక్తిని పెంపొందించుకొనుడు! ఆరోగ్యమును పొందుము! చెడిన, పూడిన దంతములను పూర్తిగాగాని, విడివిడిగా ఒక్కొక్కటిగాగాని కట్టించుకొని, సౌందర్యమును పొందుము. యువకులుగనుడు!

సౌందర్యమే సౌఖ్యము.

దంతములసెట్టు గ్యారంటీ ఉపయోగము.

దంతములకు, చిగుళ్లకు సంబంధించిన అన్ని వ్యాధులలో మాచలహాసైకొని చికిత్స పొందుము. ఛార్జీలు సులభము. అందరకు అందుబాటుగానుండును.

కలరా

భీతినొందకుడు! భీతినొందకుడు!!

మాయొక్క "విషూచీ విధ్వంసినీ, కర్పూర సారము" అను నీ రెండు ఔషధములను కలరా తగిలిన వెంటనే వాడినచో ఒకటి రెండు మోతాదులతోనే వాంతి భేదులను నిలిపి ప్రాణాపాయమునుండి కాపాడును.

ప్రాణరక్షణకై ప్రతి యింటియందొక సెట్టు నుంచుడు.

నేత్ర రోగములకై మీరారు భయపడ నేల?

విశ్వనాథం సుబ్బరామ వైద్యగారిచే

కంటి కలకలు, పొరలు, చుక్కలు, దురదలు, దుర్మాంసములు, రేచీకటి, మొదలగు కంటి వ్యాధులను, అంజన, తర్పణ, ఆశ్చ్యోతన, శేక, నస్య, శిరోవస్తి, షాళనాడి, చికిత్సా విధానములచే త్వరగా కుదుర్చుకొనుడు.

ప్రతి ఉదయము 8 గంటలకు బ్రాంచి వైద్యశాలవద్ద వైద్యగారి సలహా పొందుడు.

విశ్వనాథం సుబ్బరామయ్యగారి

నిరీక్షణక్రింద శాస్త్రీయముగా తయారైన ఆయుర్వేద [illegible] వెలకు మావద్ద లభించును.

దంత ఔషధములు	అంజనములు
కజ్జలి ఔషధములు	లేహ్యములు
ఆసవారిష్టములు	భస్మములు
క్వాథచూర్ణములు	తైలములు

విశ్వనాథ ఆయుర్వేద వైద్యశాల

హెడ్డాఫీసు [illegible] ఫూరు — బ్రాంచి ట్రంకురోడ్డు, నెల్లూరు.

పాదిరిలో, నరసయ్యగారి రాజ్యం.

పాదిరి గ్రామంలో వెంచేసియుండే శ్రీ మహాలక్ష్మీదేవి అమ్మవారికి నెం 12వ పట్టాక్రింద సర్వే నెం 820/2 య 8—46 సెంట్లుమాగాణి భూమి అర్చకులు అవారిగా అనుభవిస్తూ శ్రీ అమ్మవారికిఅఖండలను పెట్టుచూ వచ్చినారు. ఇటీవల మాకేనేని నరసయ్యగారు డిస్ట్రిక్టుబోర్డు మెంబరు, పాదిరి ఆక్టింగు గ్రామమునసబ్ గా వుండుకాలమున సదరు భూమిని ఆక్రమించుకొని, అనుభవించుచూ, యిందులో కొంతభూమిని దాన, విక్రయములు చేసిన్ని వుండు కారణంకలనఃయీ సంగతి దివాన్ పేష్కారు చెప్పుకోగా అఖండలంనిల్పి చేయవని సెలవిచ్చినారు. అదిలగాయతుఅఖండలం నిల్పి ఇప్పటికి సుమారు 2 సంవత్సరములు కావచ్చినది. యీవిషయములో హుజూరుకు అర్జీలు ఇచ్చుకోనగా రిజస్టర్ నోటీసు యిచ్చి భూమి నుండి రయితును వెడలగొట్టవలెనని ఆర్డర్ కాబడినది. పుత్తరువు ప్రకారం అమల్ జరిగించక ఇతనుభూమినివదలకుండాను పైవారి వుత్తరువును తిరస్కరించుచున్నారు.

యీ నరసయ్యను గ్రామ మునసబ్ గావుండి ఆక్టింగుటుగా నియమించినది యీ దివాన్ పేష్కారే.

మేము ఎన్నిమారో అర్జీలు యిచ్చుకొన్ననూ దర్యాప్తి లేకుండా వుంటున్నది. ఇకనైనా శ్రీసంస్థానంవారు సరియైన చర్యయిచ్చుకొని భూమిని గురించి త్వరలో వెడలగొట్టుట యుక్తము. మేము యీనరసయ్య వల్ల బాధపడలేము. యీ కరణం వెలు యిజారా యివ్వడం, గ్రామ కరిణీకం యివ్వడంచేత లేనిపోని యిబ్బందులు కలుగుచున్నవి. మర్లకుంట అనాధీనం చెరువును ఇతనికే పట్టాఇచ్చారని సదరు చెరువుకట్టమీద పశువులను మనుష్యులను నడవకుండా ఆటంకాయింపుచేసి చెరువుకట్టక్రింద సారచెట్లు, గుమ్మడి చెట్లు వేయించి వాటివల్ల రు 8/- లు యిజారా పుచ్చుకొనుచున్నాడు. యిది యీన నకడికేపట్టా ఇవ్వడం ఎంత అన్యాయము. ఈకథంతా దివాన్ పేష్కారుగారి సరికుత్తోనే జరుగుచున్నదని మాయూహ. యీ ఫసలీకి అన్నికంచెలను యీన వకడికె వాలాకమ్మికి విలియూపర్చినారు.

—పురవాసి.

జలదంకి ఫిర్కా రైతు మహాసభ.

జలదంకిలో తే 12-2-35 దిన ఉదయం 10-30 గంటలకు జరుగును.

రయితులకు గల యిబ్బందులను గురించి చర్చించబడును. రయితుసోదరులెల్లరు మహాసభకు విచ్చేసి, సభను జయప్రదము గావింప ప్రార్థితులు.

బెంజేరు తిరుమలకొండారెడ్డి,
ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

గొట్టిపాటి వుల్లపనాయుడు,
కాసుకోటపనాయుడు,
కాసు చిన్నపనాయుడు,
బండి ఆంజనేయులురెడ్డి,
ఇస్కా రామిరెడ్డి,
కార్యదర్శులు.

బొబ్బిలి యెస్టేటు

ఉద్యోగీయుల దురంతములు.

—:():—

ఈక్రింద వుదహరించిన కారణములకు మొన్న అసెంబ్లీ ఎలక్షనులో బొబ్బిలివారికి జరిగిన పరాభవమేయని నేనొళ్లయును కొనుటనిమచు కొంత కడపు యీసంగతి జరుగు గుత్తావిల్లి గ్రామమున నిలచితిని. అప్పుడు కొందరు ఎస్టేటు తిరువ వుద్యోగులును పెద్ద, పనిటీలతో మూర్తీభవించి మార్కెట రోజామాయనవల్లు ప్రత్యక్షమగు జమీందారీ ముజారా పెత్తనందారులును. పేదప్రజలకు లోటులేని, బంట్రోతులను తిలకించి వాళ్ళే నవమన్నవారిని వారెవరెవరని భోగట్టాచేసితిని, పెద్ద పెద్ద పాగాలతో, పెద్ద పెద్ద కేకలతో హడావిడిచేస్తూ వుద్యోగీయుల వద్ద చిత్తము చిత్తమంచు తిరుగుచు మాయంపటి వారెవరు లేరని గర్వముతో మీసములు ఎగవేయుచుండు వాళ్ళే పాలునకు రు 20-0-0 లు పుచ్చుకొను చుండు ముదరా పెత్తనందార్లు వీరు పాకమ చెప్పుటయు జప్తులకు కుమ్మక్కు చేయుటయు ముఖ్యము అయినపని. అని చెప్పుట విని నాహృదయమున వారిని జూచుటకు ఏవగింపు కలుగ చేసుకుంటిని.

అంతలో జప్తుకాబడిన వానియేద్పు విని వానిని రహస్యముగా పిలిచి కారణ మడిగితిని. యీజప్తు 6 గురు ఆసాములమీదను కావలసి యున్నదట అట్లు చేయక వోటును తాము చెప్పినవారికి యీయని కారణమున నాయాస్తి నంతను జప్తుచేయు చున్నారు. బాబూ యని తల బాదుకొనుచు స్పృహ దప్పిన వానివలె నిలువబడుట గాంచి నిలువున నీరయితిని. అప్పుడు వానియేద్పులు విను వారెవరు అందు కొంతమంది గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటన్నట్లు మీగిరిగారితో చెప్పరాదా యనియు మీనర్సింహప్పారావును శరణుజొచ్చిన జప్తు తప్పిపోదా యనియు ఎకసక్కెముల వాని పరింత వేధింప జొచ్చిరి. మొత్తము పైని జప్తు పూర్తి అయినది. వారిని ఆపువారెవరు. సాయంత్రమైనది గదాయని ఆగ్రామమున నా రాత్రియాగితిని. అప్పుడు రైతు సంఘ ప్రెసిడెంటుగారు వైడి నరశింహప్పారావుగారి చావడిలో రైతులు చాలమంది చేరి యీచురంతములు చెప్పుకొనుచు నివారణోపాయ మాలోచించుచుండిరి, అప్పుడు ఏ సంగతులు ప్రస్తాపించిరో సరిగావినబడలేదుగాని, ఆచార్య రంగాగారి కారోగ్యమును ప్రసాదించునుగాక యని దేవుని ప్రార్థించుటలును. రంగాగారికే జేయును శబ్దములువిని. యీనోరులేని దీనులను రంగడు రక్షించును గాకయని వాడే ఈదీన అనాథులను గాపాడభారమామాదా ఇంకఎన్నినాళ్లు వీరియక్రమముల సహింతువు. లోకమున పశుబలమె ప్రాధాన్యమాయని వితర్కించు కొనుచు నప్పుడు నోకయుగుసై విశ్రమించి మరునాడు నాగమ్యస్థానమునకు జేరితిని. సరియు సర్వేనియమయి వద్దనుయున్నను పిటీషను పెట్టినవారిలో యీజప్తుఆసామి యొకడట.

ఇట్లు,
—దేశసంచారి.

లకోటా ప్రశ్నలు:- పీళ్ల కవరు

లోని 5 ప్రశ్నలకు ఫలితములు దేశీవ మహిరవే వ్రాసి పంపుటకు రు. 1-5-0. సంగ్ర ఫలితం సెలవాళి రు. 1-8-0.

శ్రీ సరస్వతీ జ్యోతిషాలయం, కాకినాడ.

ది స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా

ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జనరల్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

8, తంబుచెట్టువీధి, మదరాసు.

1933 అభివృద్ధి దశ.

నూతన వ్యాపారము	రూ 17	లక్షలు.
చెల్లించిన క్లెయిములు	,, 2	లక్షలు.
సంవత్సరాదాయము	,, 2¼	లక్షలు.

"కంపెనీ నిర్వహణ చాకచక్యమునకు కంపెనీ వారిని ప్రశంసింపక తప్పదు. ప్రస్తుతపు పాలసీదారులు రాబోవు పాలసీదారులు కంపెనీ పరిస్థితులకు గర్వించవలసిన అవకాశము కలదు" అని ఆక్చ్యుయరీ కె. బి. మాధవగారు ప్రశంసించి యున్నారు.

ధారాళమైన కమీషను వేతనముపై పలుకుబడిగల ఏజంట్లు కావలెను.

యమ్. యస్. ఆర్. ఎ. గుప్త,
మేనేజింగు ఏజంటు.

లంకా భావనాచార్యులు కావలెను.

శ్రీమాన్ లంకా భావనాచార్యులు (నెల్లూరు నవాబుపేట) అను ఆయన ఇటీవల చిత్తభ్రమ కలిగియుండి సంచరించు చుండినారు. ఈయన రస్తాలలో ఏదైన కాగితములు వస్తైరా యేరుకొనుచుండును. నెత్తి బట్టతల వెనుకప్రక్క చిన్నజుట్టుండును, వయస్సు 60 సంవత్సరములు మీరియుండును. చాయ నలుపు. ముఖమున దిట్టమైన తెంగల్ నామము రేఖలు చర్మముమీద బాగా తెలియుచుండును. ముందుపట్టు పన్ను విరిగిపోయినది. ఆయనలో ఆయన గొణుగుకొనుచుండును. ఆయనను యేమైన అనిన నిన్ను చస్తేబతికించితిని. అన్నియు ఆయననే అనును. నామము కోరకెన నామము దిట్టముగా పెట్టియుండును. ఆయన చిత్త చాంచల్యములో విశేషముగా దేవాలయములలో నుండుట ఎక్కువవాడుక. ఎవరైనను పలుకరించిన తనభార్య తన పుత్రుడు రామానుజాచార్యులు, తన మేనల్లుడు కాండూరు నరశింహాచార్యులు (మున్సిపల్ కౌన్సిలరు) అందరికిని చెప్పును. ఈ ప్రయత్నముచేతనే యీయనను గుర్తింపవచ్చును. ఈయనకు రైలులో ప్రయాణము చేయవలెనని యుండెను. అట్లే ఎక్కడికో రైలులో ఎక్కి పోయినారు. చిత్తభ్రమవలన తిరిగివచ్చుటకు తెలియలేదు. ఇప్పటికి షుమారు 1½ సంవత్సరమైనది. బంధువులు చాలా చింతిల్లుచున్నారు. కావున ఎవ్వరైనను వారివారి ఊళ్ళలో ఇట్టి వ్యక్తి అగపడు చున్నాడాయని చూచి, పై చెప్పిన గుర్తులను, ఆయన సంసారము కుమారుడు మేనల్లుడు వారంతా నెల్లూరులో వున్నారని గ్రహించి, వారిని ఎట్లనైనను నెల్లూరు చేర్చినను లేక వారెక్కడ నున్నది. ఈక్రిందివిలాసమునకు తెలిపినయెడల వెంటనేవచ్చి పిలుచుకొని వత్తును ఈపుణ్యమును ఏ మహానీయు లయినను కట్టుకొనవలయునని ప్రార్థన.

కాండూరు నరసింహాచార్యులు,
మునిసిపల్ కౌన్సిలరు.
నవాబుపేట, నెల్లూరు.

పడవలో 4 గురు చచ్చుట.

నెల్లూరుజిల్లా కోవూరు రామిరెడ్డి గ్రామము ఆనుకొనియుండు పెన్నానదిలో జాతీయ్యరహదారిపు పనులకు పోవునిమిత్తము జనవరి 15 తేది ఉదయం ఒక చిన్నబోటులో 10 మంది ఎక్కిరి. మధ్యకుపోవు సప్పటికి బోటులోనికి నీరువచ్చుటచే అందరు ఏటిలో మునిగిరి. ఈదివచ్చిన 6గురు బ్రతికిరి. గంధవరము చిన్నారెడ్డి, పేరూరు లింగారెడ్డి, ముప్పూరు శేషారెడ్డి రామ్మూరు శేషడు అను 4గురు చచ్చిరి.

	ఇండియాలో చెరకు నుండి తీయబడు పంచదార	జావానుండి దిగుమతిచేయబడు పంచదార
	(టన్నులు)	(టన్నులు)
1929-30	89,768	1,028,776
1930-31	119,859	1,028,951
1931-32	118,581	514,714
1932-33	290,177	425,727
1933-34	458,965	369,089

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి

బంగారు వెండినగల వ్యాపారం,

స్థాపితము (1918.)

చిన్నబజారు నెల్లూరు.

బంగారు వెండి నగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి. కావలసిన ఆర్డరు ప్రకారం తయారుచేసి యివ్వబడును. విలువగల పేరు కెంపులములతో నగలు తయారుచేసి యివ్వబడును.

స్టౌ బీడి

ఒకసారి పీల్చి పొగాకుయందలి సువాసన గమనింపుడు.

నేషనల్ యిండియన్ లైఫ్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

బోనస్ సంవత్సరము 1934.

నేషనల్ యిండియన్ అనగా క్లైములను త్వరగా పరిష్కరించుట యని తాత్పర్యము.

మద్రాసు గవర్నమెంటు యొక్క చీఫ్ మినిస్టరుగారగు (డాక్టర్ సుబ్బరాయన్, ఎం.ఎల్.సి.) గారేమి వ్రాయుచున్నారో చూడుడు.

"నా కుమారునికి 21 సంవత్సరముల వయస్సు వచ్చునరికి భీమా మొత్తము నిచ్చు షరతులతో ఒక పాలసీ తీసుకొంటిని. ది నేషనల్ ఇండియన్ యిన్సూరెన్సు కంపెనీవారు సదరు క్లైమును అతిశీఘ్రముగా చెల్లిచిరి. కంపెనీ చాల సుస్థిరముగా నున్నదని ధృడపరచుటకు చాల సంతోషముగా నున్నది. ఇండియన్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీకి సర్వవిధముల భారతీయ ప్రజలు ప్రోత్సాహ మొసంగవలెను. మార్టిన్ అండ్ కంపెనీవారు, యీ కంపెనీకి మేనేజింగు ఏజంట్లుగా నుండుటయే కంపెనీ సుస్థిరముగా నున్నదనుటకు ప్రబల నిదర్శనము. ఎందువల్లననగా, సర్ రాజేంద్రనాథ ముఖర్జీగారు, భారత వర్తక ప్రముఖులలో అగ్రగణ్యులు. పెట్టుబడి దారులకు వీరి తోడ్పాటు నిస్సందేహమయిన సూచిగా నుండగలదు.

(సం) పి. సుబ్బరాయన్, జమీందార్ ఆఫ్ కుమారమంగలం

సరసమైన షరతులపై ప్రాతినిధ్యములేని తావులందు ఆర్గనైజర్లు, ఏజంట్లు కావలెను.

వివరములకు:—

మల్లవరపు రామారావు,
ఆర్గనైజింగు యిన్స్పెక్టరు,
అత్తిగోట అగ్రహారం, నెల్లూరు.

టి. వి. రాఘవయ్య,
స్వదేశీ సంస్థానములతో కూడిన మద్రాసురాష్ట్రమునకు కార్యదర్శి,
పో. బా. 150., మద్రాసు.

పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

జీవామృతము

ప్రస్తుత కాలములో అలసటచే ఆరోగ్యము చెడి, కృశించి, పటుత్వముతప్పి, నరముల దుర్బలత్వముచేతను, శిరోభారము, పిత్తవికారముచే బాధపడుచున్నారు. ఈవ్యాధులు శరీరమునందు నాటుకొనుటకు ముందుగనే వాటినిపారద్రోలవలెను. దీనికి జీవామృతమొక్కటే శరణ్యము. అది అతి త్వరితముగ రక్తమును వృద్ధిచేసి, నరములను బలపరచి, నష్టమయిన జవసత్వములను కలుగజేసి, నూతనశక్తి, ఉల్లాసము కల్గించి, సంపూర్ణారోగ్యవంతులుగ చేయును.

ప్రతిషాపులో దొరకును: పెద్ద సీసా రు 3—4—0.
చిన్న సీసా రు 1—12—0.

తయారు చేయువారు: ఆయుర్వేదాశ్రమము

పోస్టుబాక్సు నెం 287, మద్రాసు

సనాతన ఆయుర్వేద ఫార్మసి, నాయుడుపేట.

(1) గనేరియా మిక్చర్:—౭ దినములలో గ్యారంటీగా కుదుర్చును. వెల. 1—0—0

(2) జ్వరకేసరి:—అన్నివిధములైన జ్వరములను నమ్మకముగాపోగొట్టును ,, 1—12—6

(3) గృహసంజీవిని:—పైపూతకు, లోనికి పుచ్చుకొనుటకు పనికి వచ్చును. అనేకవ్యాధుల నివారించును. ,, 0—10—0

(4) నైట్ పిల్స్:—సుఖవిరోచనకారి, మలబద్ధకమును పోగొట్టును. ,, 0—2—6

(5) గోరోచన మాత్రలు:—బిడ్డలకువచ్చు అన్నిజబ్బులకు వాడ తగినసంజీవిని ప్యాకెటు ,, 0—2—6

పోస్టేజి ప్రత్యేకము:—వాడవలసిన విధానము మందుతో పంపబడును.

ఏజంట్లు కావలెను. మంచికమీషన్ యివ్వబడును.

ఆర్. ముద్దుకృష్ణయ్య, ఆయుర్వేద డాక్టరు,
నాయుడుపేట, నెల్లూరు జిల్లా.

గౌసియాధాతుపుష్టి మాత్రలు

బలవర్ధక ఔషధములలో మిక్కిలి శ్రేష్టమైనది. అమోఘ వీర్యములగు మూలికలచేతను, లోహములచేతను ప్రశస్తములైన ఓషధితరులచేతను తయారుచేయబడిన ఔషధరాజము. ఇయ్యది రక్తమును వృద్ధిపరచి నరములకు పటుత్వము నిచ్చును. రతియందు శీఘ్రస్ఖలనమును మాన్పును. పలుచబడిన ఇంద్రియమును గట్టిపరచుటలో దీనికి సాటియైనది మరియొకటిలేదు. ధాతుపుష్టి కలిగించును. దీనిని సేవించిన పురుషులకు ఆనందమును స్త్రీలకు ప్రీతియును కలుగును. వీర్యస్తంభనమునుకోరు పురుషులు ఉదయము సాయంత్రము భోజనమునకు ముందు ఒక్కొక్క మాత్రను సేవించిన యెడల చెప్పినంతపని చేయును.

6 మాత్రలుగల సీసా 1—4—0.

సయ్యద్ గౌస్ మొహియ్యుద్దీన్ ఖాదర్,
యూనాని మెడికల్‌హాలు, నెల్లూరు.

డాక్టరు యం. రామయ్యగారి

క్షయధు సంజీవి.

పంజా (డ్రాప్సి), తిమ్మెరలు (బెరిబెరి), చచ్చు (పెరాలటిక్ షకవ్ మన్సు) వ్యాధులు, హస్తపాదాది అంగములుగాని, ఉదర హృదయ, మూత్రపిండాది, మర్మస్థానాశ్రితమై, అనేక ఉపద్రవ సహితమైనను, పురాతనమైనను, నవీనమైనను ౭ మోతాదులకే గుణమునిచ్చును. ప్రథమ మోతాదు సేవించిన దాది మలమూత్రబద్ధముల మాన్పి, మూత్ర స్వేదము లధికపరచి ఆయాసము, హృత్ చలన శోషము హృదయ వేదనలు అజీర్ణమునతొలగించి, అన్నహితము, జీర్ణశక్తిని, నిద్రను అధికపరచి, దోషసామ్యమును, పంచిరక్తమును వృద్ధిపరచి ఒకవారము రోజులకే, పంజా, తిమ్మెరలును, మంత్రమువలె తగ్గించును. 4 వారములలో పూర్ణారోగ్యమును చేకూర్చును.

జ్ఞాపిక. గాలిలనందు, పాలమందు, గోంగూరమందు వలె తాత్కాలికముగా తగ్గి మరల వచ్చునటువంటిదిగాదు.

క్రయము:— 1 వారం ఔషధం రూ 8—4—0
4 వారముల ,, ,, 12—0—0

వలయువారు:... డాక్టరు యం. కృష్ణయ్య,
భారత ఆయుర్వేద ఫార్మసి,
నవాబుపేట, నెల్లూరు.

సంపాదకుడు, ముద్రాపకుడు, ప్రకాశకుడు, నెల్లూరు వెంకటాద్రినాయుడు. జమీన్ రైతు ప్రెస్, గాంధీనగరం, నెల్లూరు.